

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMAS

2004 m. balandžio 13 d. Nr. IX-2112
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato pagrindines sąvokas ir taisykles, kurių būtina laikytis vykdant mokesčių įstatymus, pagrindinius apmokestinimo mokesčiais teisinio reglamentavimo principus, įtvirtina Lietuvos Respublikoje taikomų mokesčių sąrašą, nustato mokesčių administratoriaus funkcijas, teises ir pareigas, mokesčių mokėtojo teises ir pareigas, mokesčių apskaičiavimą ir sumokėjimą, mokesčio bei su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo bei mokesčių ginčų nagrinėjimo tvarką.

2. Šis Įstatymas taip pat skirtas užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo priede, įgyvendinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas** – su Finansų ministerija suderinta centrinio mokesčių administratoriaus arba kitos šiuo Įstatymu tam įgaliotos institucijos pateikta nuomonė, kaip mokesčių administratorius ar minėta institucija supranta ir taiko mokesčio įstatymo nuostatas.

2. **Asmuo** – fizinis asmuo arba juridinis asmuo. Juridiniu asmeniu taip pat laikoma bet kokia užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.

3. **Biudžetas** – valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, taip pat pinigų fondai, į kuriuos teisės aktų nustatyta tvarka mokami (paskirstomi) šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodyti mokesčiai.

4. **Elektroninių pinigų įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme.

5. **Konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais** – mokesčių administratoriaus individualaus pobūdžio paaiškinimas, skirtas konkrečiam mokesčių mokėtojui jo mokamų (numatomų mokėti) mokesčių mokėjimo klausimais.

6. **Kredito įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžiama Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, taip pat Lietuvos bankas.

7. **Mokesčio deklaracija** – mokesčių mokėtojo pateikiamas mokesčių administratoriui dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie mokesčių mokėtojo apskaičiuotą mokesčio sumą už mokesčio įstatyme nustatytą laikotarpį, taip pat su mokesčio apskaičiavimu ar sumokėjimu susiję kiti duomenys.

8. **Mokesčio įstatymas** – Lietuvos Respublikos įstatymas, nustatantis šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytą mokestį, šis Įstatymas, Muitinės įstatymas, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis arba Bendrijos muitų teisės aktai, kurie nustato mokestį ir (arba) apibrėžia su mokesčio taikymu arba mokesčio lengvatomis susijusius klausimus.

9. **Mokesčio lengvata** – mokesčių mokėtojui ar jų grupei mokesčio įstatymo nustatytos išskirtinės apmokestinimo sąlygos, kurios yra palankesnės, palyginti su įprastinėmis sąlygomis.

10. **Mokesčio nepriemoka** – mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto įstatymo lydimojo teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėta mokesčio suma.

11. **Mokesčio permoka** – mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma.

12. **Mokesčio skirtumas** – mokesčių mokėtojai grąžintina (įskaitytina) iš biudžeto suma, kuri gali susidaryti mokesčio įstatymo nustatyta tvarka pildant mokesčio deklaraciją.

13. **Mokesčių administratorius** – už mokesčių administravimą atsakinga valstybės įstaiga ar institucija, turinti įstatymų suteiktus įgaliojimus veikti mokesčių administravimo srityje.

14. **Mokesčių administravimas** – mokesčių administratoriaus funkcijų įgyvendinimas, taip pat mokesčių ir kituose įstatymuose nustatytų mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo pareigų vykdymas ir teisių įgyvendinimas.

15. **Mokesčių administravimo procedūra** – mokesčių administratoriaus veiksmai, atliekami įgyvendinant jo funkcijas, taip pat mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo veiksmai, atliekami vykdant pareigas ir naudojantis teisėmis, nustatytomis mokesčių įstatymuose.

16. **Mokesčių mokėtojas** – asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį. Mokesčių mokėtoju pagal šį Įstatymą laikomas ir mokestį išskaičiuojantis asmuo, tai yra šio Įstatymo nuostatos minėtam asmeniui taikomos taip pat kaip ir mokesčių mokėtojai, išskyrus tiesiogiai numatytus specialius atvejus. Muitų atžvilgiu mokesčių mokėtoju laikomas asmuo, privalantis sumokėti skolą muitinei (skolininkas).

17. **Mokestį išskaičiuojantis asmuo** – asmuo, kuriam mokesčių teisės aktuose nustatyta prievolė išskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokestį ir jį sumokėti į biudžetą.

18. **Mokestinė nepriemoka** – mokesčio nepriemoka ir mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimosios teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėtos su mokesčiu susijusios sumos.

19. **Mokestinė prievolė** – mokesčio įstatymo pagrindu atsirandanti mokesčių mokėtojo pareiga teisingai apskaičiuoti mokestį, laiku sumokėti mokestį bei su juo susijusias sumas į biudžetą ir vykdyti pareigas, susijusias su mokesčių apskaičiavimu ir sumokėjimu.

20. **Mokestinės paskolos sutartis** – mokesčių administratoriaus sprendimo atidėti (išdėstyti) mokestinės nepriemokos mokėjimą pagrindu sudaryta sutartis, kai ja nustatomas mokestinės nepriemokos mokėjimo grafikas bei kitos mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo sąlygos.

21. **Mokestiniai ginčai** – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojai naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą).

22. **Mokestinis patikrinimas** – mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymų numatytais atvejais – ir kitose srityse.

23. **Mokestinis tyrimas** – mokesčių administratoriaus atliekama mokesčių mokėtojo veiklos stebėseną, apimanti pateiktų mokesčių deklaracijų, muitinės deklaracijų, dokumentų bei kitos apie mokesčių mokėtoją turimos informacijos analizę, mokesčių mokėtojų vizitavimą, jų veiklos kontrolę, siekiant nustatyti ir pašalinti trūkumus bei prieštaravimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje.

24. **Mokestis** – mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojai nustatyta piniginė prievolė valstybei. Šiame Įstatyme mokesčio sąvoka apima ir 13 straipsnyje nurodytas įmokas ir rinkliavas.

25. **Mokėjimo įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme.

26. **Mokėjimo paslaugų teikėjas** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme.

27. **Muitai** – importo muitai ir (arba) eksporto muitai, kaip jie apibrėžti Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnyje.

28. *Mutatis mutandis (lot.)* – teisinė sąvoka, reiškianti „su tam tikrais pakeitimais“.

29. **Su mokesčiu susijusios sumos** – šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti delspinigiai, paskirta bauda, palūkanos, mokamos pagal mokestinės paskolos sutartį, taip pat palūkanų delspinigiai.

30. Šio Įstatymo 1 straipsnio 1–26 dalyse vartojamos sąvokos suprantamos taip, jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

31. Kitos mokesčių įstatymuose vartojamos sąvokos yra apibrėžtos atskiruose šio Įstatymo straipsniuose ir atitinkamų mokesčių įstatymuose.

32. Pagal šį Įstatymą Bendrijos muitų teisės aktais laikomi:

1) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 307 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 648/2005, OL 2005 L 117, p. 13);

2) 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 6 tomas, p. 3 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 402/2006, OL 2006 L 70, p. 35);

3) 1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 918/83, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 1 tomas, p. 419 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2000 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1671/2000, OL 2000 L 193, p. 11);

4) 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės prekių nomenklatūros bei dėl bendrojo muitų tarifo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 2 tomas, p. 382 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. birželio 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 996/2006, OL 2006 L 179, p. 26);

5) kiti Europos Bendrijos Tarybos ir Komisijos teisės aktai bei tarptautinės sutartys, kurias yra sudariusi arba prie jų prisijungusi Europos Bendrija, reglamentuojantys prekių importo į Bendrijos muitų teritoriją iš trečiųjų šalių ir eksporto iš šios teritorijos į trečiąsias šalis tvarką bei importo ir eksporto muitų taikymo tokioms importuojamoms ir eksportuojamoms prekėms tvarką.

Straipsnio redakcija nuo 2015-01-01:

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas** – su Finansų ministerija suderinta centrinio mokesčių administratoriaus arba kitos šiuo Įstatymu tam įgaliotos institucijos pateikta nuomonė, kaip mokesčių administratorius ar minėta institucija supranta ir taiko mokesčio įstatymo nuostatas.

2. **Asmuo** – fizinis asmuo arba juridinis asmuo. Juridiniu asmeniu taip pat laikoma bet kokia užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.

3. **Biudžetas** – valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, taip pat pinigų fondai, į kuriuos teisės aktų nustatyta tvarka mokami (paskirstomi) šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodyti mokesčiai.

4. **Baudų už administracinius teisės pažeidimus administravimas** – mokesčių administratoriaus funkcijų, susijusių su nutarimų skirti baudas už administracinius teisės pažeidimus vykdymu, įgyvendinimas atliekant šių baudų apskaitą, įskaitymą, sumokėjimo atidėjimą ar išdėstymą ir priverstinio išieškojimo inicijavimą, ir priverstinio išieškojimo priežiūrą Administracinių teisės pažeidimų kodekso, šio Įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

5. **Elektroninių pinigų įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme.

6. **Konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais** – mokesčių administratoriaus individualaus pobūdžio paaiškinimas, skirtas konkrečiam mokesčių mokėtojui jo mokamų (numatomų mokėti) mokesčių mokėjimo klausimais.

7. **Kredito įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžiama Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, taip pat Lietuvos bankas.

8. **Mokesčio deklaracija** – mokesčių mokėtojo pateikiamas mokesčių administratoriui dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie mokesčių mokėtojo apskaičiuotą mokesčio sumą už mokesčio įstatyme nustatytą laikotarpį, taip pat su mokesčio apskaičiavimu ar sumokėjimu susiję kiti duomenys.

9. **Mokesčio įstatymas** – Lietuvos Respublikos įstatymas, nustatantis šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytą mokesťį, šis Įstatymas, Muitinės įstatymas, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis arba Bendrijos muitų teisės aktai, kurie nustato mokesťį ir (arba) apibrėžia su mokesčio taikymu arba mokesčio lengvatomis susijusius klausimus.

10. **Mokesčio lengvata** – mokesčių mokėtojai ar jų grupei mokesčio įstatymo nustatytos išskirtinės apmokestinimo sąlygos, kurios yra palankesnės, palyginti su įprastinėmis sąlygomis.

11. **Mokesčio nepriemoka** – mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto įstatymo lydimos teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėta mokesčio suma.

12. **Mokesčio permoka** – mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma.

13. **Mokesčio skirtumas** – mokesčių mokėtojai grąžintina (įskaitytina) iš biudžeto suma, kuri gali susidaryti mokesčio įstatymo nustatyta tvarka pildant mokesčio deklaraciją.

14. **Mokesčių administratorius** – už mokesčių administravimą atsakinga valstybės įstaiga ar institucija, turinti įstatymų suteiktus įgaliojimus veikti mokesčių administravimo srityje.

15. **Mokesčių administravimas** – mokesčių administratoriaus funkcijų įgyvendinimas, taip pat mokesčių ir kituose įstatymuose nustatytų mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo pareigų vykdymas ir teisių įgyvendinimas.

16. **Mokesčių administravimo procedūra** – mokesčių administratoriaus veiksmai, atliekami įgyvendinant jo funkcijas, taip pat mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo veiksmai, atliekami vykdant pareigas ir naudojantis teisėmis, nustatytomis mokesčių įstatymuose.

17. **Mokesčių mokėtojas** – asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį. Mokesčių mokėtoju pagal šį Įstatymą laikomas ir mokestį išskaičiuojantis asmuo, tai yra šio Įstatymo nuostatos minėtam asmeniui taikomos taip pat kaip ir mokesčių mokėtojai, išskyrus tiesiogiai numatytus specialius atvejus. Muitų atžvilgiu mokesčių mokėtoju laikomas asmuo, privalantis sumokėti skolą muitinei (skolininkas).

18. **Mokestį išskaičiuojantis asmuo** – asmuo, kuriam mokesčių teisės aktuose nustatyta prievolė išskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokestį ir jį sumokėti į biudžetą.

19. **Mokestinė nepriemoka** – mokesčio nepriemoka ir mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimos teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėtos su mokesčiu susijusios sumos.

20. **Mokestinė prievolė** – mokesčio įstatymo pagrindu atsirandanti mokesčių mokėtojo pareiga teisingai apskaičiuoti mokestį, laiku sumokėti mokestį bei su juo susijusias sumas į biudžetą ir vykdyti pareigas, susijusias su mokesčių apskaičiavimu ir sumokėjimu.

21. **Mokestinės paskolos sutartis** – mokesčių administratoriaus sprendimo atidėti (išdėstyti) mokestinės nepriemokos mokėjimą pagrindu sudaryta sutartis, kai ja nustatomas mokestinės nepriemokos mokėjimo grafikas bei kitos mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo sąlygos.

22. **Mokestiniai ginčai** – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojai naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą).

23. **Mokestinis patikrinimas** – mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymų numatytais atvejais – ir kitose srityse.

24. **Mokestinis tyrimas** – mokesčių administratoriaus atliekama mokesčių mokėtojo veiklos stebėseną, apimanti pateiktų mokesčių deklaracijų, muitinės deklaracijų, dokumentų bei kitos apie mokesčių mokėtoją turimos informacijos analizę, mokesčių mokėtojų vizitavimą, jų veiklos kontrolę, siekiant nustatyti ir pašalinti trūkumus bei prieštaravimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje.

25. **Mokestis** – mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojai nustatyta piniginė prievolė valstybei. Šiame Įstatyme mokesčio sąvoka apima ir 13 straipsnyje nurodytas įmokas ir rinkliavas.

26. **Mokėjimo įstaiga** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme.

27. **Mokėjimo paslaugų teikėjas** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme.

28. **Muitai** – importo muitai ir (arba) eksporto muitai, kaip jie apibrėžti Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnyje.

29. **Mutatis mutandis (lot.)** – teisinė sąvoka, reiškianti „su tam tikrais pakeitimais“.

30. **Su mokesčiu susijusios sumos** – šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti delspinigiai, paskirta bauda, palūkanos, mokamos pagal mokestinės paskolos sutartį, taip pat palūkanų delspinigiai.

31. Šio Įstatymo 1 straipsnio 1–26 dalyse vartojamos sąvokos suprantamos taip, jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

32. Kitos mokesčių įstatymuose vartojamos sąvokos yra apibrėžtos atskiruose šio Įstatymo straipsniuose ir atitinkamų mokesčių įstatymuose.

33. Pagal šį Įstatymą Bendrijos muitų teisės aktais laikomi:

1) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 307 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 648/2005, OL 2005 L 117, p. 13);

2) 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 6 tomas, p. 3 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 402/2006, OL 2006 L 70, p. 35);

3) 1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 918/83, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 1 tomas, p. 419 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2000 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1671/2000, OL 2000 L 193, p. 11);

4) 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės prekių nomenklatūros bei dėl bendrojo muitų tarifo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 2 tomas, p. 382 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. birželio 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 996/2006, OL 2006 L 179, p. 26);

5) kiti Europos Bendrijos Tarybos ir Komisijos teisės aktai bei tarptautinės sutartys, kurias yra sudariusi arba prie jų prisijungusi Europos Bendrija, reglamentuojantys prekių importo į Bendrijos muitų teritoriją iš trečiųjų šalių ir eksporto iš šios teritorijos į trečiąsias šalis tvarką bei importo ir eksporto muitų taikymo tokioms importuojamoms ir eksportuojamoms prekėms tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, *Žin.*, 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

II SKYRIUS

MOKESČIŲ TEISINIS REGLAMENTAVIMAS. MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ ĮGYVENDINIMAS

3 straipsnis. Mokesčių teisinis reglamentavimas

1. Mokesčių teisės aktų sistemą sudaro mokesčių įstatymai ir šių įstatymų pagrindu priimti įstatymų lydimieji teisės aktai.

2. Atitinkamas mokestis, kurio nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, gali būti nustatomas tik įstatymu.

3. Lietuvos Respublikos Seimas turi užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naują mokestį, naują mokesčio tarifą, mokesčio lengvatą, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, įsigaliotų ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos.

4. Šio straipsnio 3 dalis netaikoma su atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu susijusiems Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų pakeitimams bei teisės aktams, kurie derinami su Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis.

5. Visi Lietuvos Respublikos mokesčių teisės aktų prieštaravimai ar neaiškumai aiškinami mokesčių mokėtojo naudai.

4 straipsnis. Mokesčio lengvatos

1. Mokesčio lengvatą ar lengvatas nustato tik atitinkamų mokesčių įstatymai, reglamentuojantys tų mokesčių apskaičiavimo tvarką. Šis Įstatymas gali nustatyti mokesčio, baudų ar delspinigių mokėjimo lengvatas, nesusijusias su mokesčio apskaičiavimo tvarka arba mokesčio tarifu. Laikinos mokesčių lengvatos, kurių nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, gali būti nustatomos ir specialiuose Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose mokesčių lengvatų įstatymuose.

2. Specialiu mokesčių lengvatų įstatymu laikomas įstatymas, kuris nustato apmokestinimo tvarkos išimtis, nenumatytas šio Įstatymo 13 straipsnyje išvardytų mokesčių įstatymuose, ir priimtas išimtinai šių lengvatų nustatymo tikslais.

5 straipsnis. Tarptautinių sutarčių viršenybės principas

1. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios negu atitinkamų mokesčių įstatymuose apmokestinimo taisyklės ir šios sutartys yra ratifikuotos, įsigaliojusios ir taikomos Lietuvos Respublikoje, tai viršenybę turi minėtose tarptautinėse sutartyse nustatytos taisyklės.

2. Muitų atžvilgiu šio straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tiek, kiek neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.

6 straipsnis. Apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo principai

Apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo pagrindiniai principai yra šie: mokesčių mokėtojų lygybės, teisingumo ir visuotinio privalomumo, apmokestinimo aiškumo, turinio viršenybės prieš formą.

7 straipsnis. Mokesčių mokėtojų lygybės principas

Taikant mokesčių įstatymus, visi mokesčių mokėtojai dėl šių įstatymų nustatytų sąlygų yra lygūs.

8 straipsnis. Teisingumo ir visuotinio privalomumo principas

1. Kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

2. Mokesčių lengvatos, kurių nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, negali būti individualaus pobūdžio, pažeidžiančios proporcingą mokesčių naštos paskirstymą.

3. Mokesčių administratorius, administruodamas mokesčius, privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais.

9 straipsnis. Apmokestinimo aiškumo principas

Mokestinės prievolės turinys, jos atsiradimo, vykdymo ir pasibaigimo tvarka ir pagrindai Lietuvos Respublikos mokesčių teisės aktuose turi būti aiškiai apibrėžti.

10 straipsnis. Turinio viršenybės prieš formą principas

Mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai.

11 straipsnis. Mokesčių įstatymų įgyvendinimas

Mokesčių įstatymus įgyvendinančius lydimuosius teisės aktus leidžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, o kai yra jos pavedimas, – Finansų ministerija. Spręsdamos klausimus, priskirtus jų kompetencijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Finansų ministerija gali pavesti centriniam mokesčių administratoriui priimti lydimuosius teisės aktus, nustatančius atitinkamas mokesčių įstatymų įgyvendinimo taisykles. Kitoms institucijoms įgyvendinti mokesčio įstatymą gali būti pavesta tik įsakmiai mokesčių įstatymuose nurodytais atvejais.

12 straipsnis. Mokesčio įstatymo aiškinimas

1. Apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus, suderinusi su Finansų ministerija, teikia ir skelbia Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos muitinės bei Žemės ūkio ministerijos ar jos įgaliotos institucijos administruojamų mokesčių įstatymų apibendrintus paaiškinimus teikia ir skelbia atitinkamai Aplinkos ministerija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) bei Žemės ūkio ministerija, suderinę su Finansų ministerija.

2. Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas mokesčių mokėtojui neturi teisės akto galios ir išreiškia kompetentingos valstybės institucijos nuomonę mokesčių įstatymų reglamentuojamais klausimais.

3. Mokesčių administratorius, šviesdamas, konsultuodamas ir kontroliuodamas mokesčių mokėtojus mokesčių mokėjimo klausimais, turi atsižvelgti į atitinkamo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo turinį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

III SKYRIUS MOKESČIAI

13 straipsnis. Mokesčiai

Pagal šį Įstatymą administruojami mokesčiai:

- 1) pridėtinės vertės mokestis;
- 2) akcizai;
- 3) gyventojų pajamų mokestis;
- 4) nekilnojamojo turto mokestis;
- 5) žemės mokestis;
- 6) mokestis už valstybinius gamtos išteklius;
- 7) naftos ir dujų išteklių mokestis;
- 8) mokestis už aplinkos teršimą;
- 9) konsulinis mokestis;
- 10) žyminis mokestis;
- 11) (neteko galios nuo 2005-07-01);
- 12) paveldimo turto mokestis;
- 13) privalomojo sveikatos draudimo įmokos;
- 14) įmokos į Garantinį fondą;
- 15) valstybės rinkliava;
- 16) loterijų ir azartinių lošimų mokestis;
- 17) mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą;
- 18) pelno mokestis;
- 19) valstybinio socialinio draudimo įmokos;
- 20) pertekliaus mokestis cukraus sektoriuje;
- 21) gamybos mokestis cukraus sektoriuje;
- 22) (neteko galios nuo 2007-04-26);
- 23) muitai;
- 24) atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą;
- 25) mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise;
- 26) socialinis mokestis;
- 27) (neteko galios nuo 2007-11-22);
- 28) papildomos baltojo cukraus gamybos kvotos ir pridėtinės izogliukozės gamybos kvotos vienkartinio išsipirkimo mokestis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2333](#), 2004-07-08, *Žin.*, 2004, Nr. 116-4320 (2004-07-27)

Nr. [IX-2547](#), 2004-11-09, *Žin.*, 2004, Nr. 171-6304 (2004-11-26)

Nr. [X-234](#), 2005-06-07, *Žin.*, 2005, Nr. 76-2742 (2005-06-18)

Nr. [X-863](#), 2006-10-19, *Žin.*, 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, *Žin.*, 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

14 straipsnis. Šiame Įstatyme numatytų mokesčių administravimo procedūrų taikymas

1. Šiame Įstatyme numatytų mokesčių administravimo procedūros vienodai taikomos visiems šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems mokesčiams ir jų mokėtojams, jeigu šis straipsnis, šis Įstatymas ar atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

2. Šio Įstatymo 13 straipsnio 10 punkte nurodytas žyminis mokestis pagal šį Įstatymą administruojamas tik tiek, kiek tai nustatyta Civilinio proceso kodekse.

3. Šio Įstatymo 13 straipsnio 15 punkte nurodyta valstybės rinkliava pagal šį Įstatymą administruojama tik tiek, kiek tai nustatyta Rinkliavų įstatyme.

4. Šio Įstatymo 13 straipsnio 17 punkte nurodyti mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą pagal šį Įstatymą administruojami tiek, kiek tai nustatyta Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatyme.

5. Šio Įstatymo 13 straipsnio 19 punkte nurodytos valstybinio socialinio draudimo įmokos pagal šį Įstatymą administruojamos tiek, kiek tai nustatyta Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme.

6. Šio Įstatymo 13 straipsnio 23 punkte nurodyti maitai pagal šį Įstatymą administruojami tiek, kiek šio Įstatymo nuostatos neprieštarauja Bendrijos maitų teisės aktams.

Papildoma nuo 2015-01-01:

7. Už administracinius teisės pažeidimus Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka paskirtų baudų administravimui ir išieškojimui tiesiogiai taikomi šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 12 punktas, 105 straipsnio 3 dalis, 106 straipsnio 2 dalis, 107 straipsnio 6 dalis, 113 straipsnio 2 ir 5 dalys ir *mutatis mutandis* yra taikytini šio Įstatymo 26 straipsnis (išskyrus 1 dalies 9 punktą), 84, 85 straipsniai, 87 straipsnio 1 ir 5 dalys, 88 straipsnio 1, 2 ir 7 dalys, 108–112 straipsniai, 113 straipsnio 3 ir 4 dalys, IX, X skyriai, o asmenims, kuriems paskirtos baudos už administracinius teisės pažeidimus, šioje dalyje nurodytų šio Įstatymo straipsnių nuostatos taikomos taip pat kaip ir mokesčių mokėtojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

IV SKYRIUS

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO TEISINIŲ SANTYKIŲ DALYVIAI

PIRMASIS SKIRSNIS

MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAI. JŲ FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

15 straipsnis. Mokesčių administratorius

1. Valstybės institucija, atsakinga už šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių, išskyrus maitus, administravimą Lietuvos Respublikoje, yra Valstybinė mokesčių inspekcija.

2. Už maitų administravimą Lietuvos Respublikoje yra atsakinga Lietuvos Respublikos maitinė (toliau – maitinė). Šio Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 punktuose išvardytus mokesčius maitinė administruoja tiek, kiek jai pavesta pagal Pridėtinės vertės mokesčio ir Akcizų įstatymus. Administruojanti maitus ir šioje dalyje nurodytus mokesčius maitinė laikoma mokesčių administratoriumi, Maitinės departamentas – centriniu mokesčių administratoriumi, o teritorinė maitinė ir specialioji maitinės įstaiga (jeigu šios nuostatuose yra numatytas mokesčių administravimo funkcijų atlikimas) – vietos mokesčių administratoriais, jeigu šis Įstatymas ar kiti teisės aktai nenustato kitaip.

3. Jokios kitos valstybės įstaigos arba institucijos negali atlikti mokesčių administratoriaus funkcijų, išskyrus šiame Įstatyme arba atitinkamo mokesčio įstatyme tiesiogiai nustatytus atvejus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

16 straipsnis. Valstybės institucijos ir įstaigos, įgaliotos atlikti tam tikrus mokesčių administravimo veiksmus

1. Šio Įstatymo 13 straipsnio 6, 7, 8 ir 24 punktuose išvardytus mokesčius administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, tačiau tik tiek, kiek pavesta pagal Mokesčių už valstybinius gamtos išteklius, Mokesčio už aplinkos teršimą, Naftos ir dujų išteklių mokesčio bei

Miškų įstatymus. Ar šio Įstatymo 13 straipsnio 6 ir 8 punktuose nurodyti mokesčiai teisingai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti, patikrina, taip pat konsultacijas šių mokesčių mokėjimo klausimais teikia tik Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija.

2. Šio įstatymo 13 straipsnio 20, 21 ir 28 punktuose nurodytus mokesčius administruoja Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija, tačiau tik tiek, kiek nustatyta pagal Gamybos mokesčio cukraus sektoriuje įstatymą, Pertekliaus mokesčio cukraus sektoriuje įstatymą ir Papildomos baltojo cukraus gamybos kvotos ir pridėtinės izogliukozės gamybos kvotos vienkartinio išsipirkimo mokesčio įstatymą. Už teisingą mokesčių apskaičiavimą atsakinga, taip pat konsultacijas šių mokesčių mokėjimo klausimais teikia tik Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija. Mokesčių deklaravimą ir sumokėjimą kontroliuoja Valstybinė mokesčių inspekcija.

3. Dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų įstaigų ir institucijų atliekamų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimų tvarkos, patikrinimų rezultatų įforminimo bei patvirtinimo, įstaigų ir institucijų bei jų pareigūnų veiksmų apskundimo šio Įstatymo nuostatos netaikomos. Minėtus teisinius santykius reguliuoja šių institucijų veiklą reglamentuojantys teisės aktai bei atitinkami administruojamų mokesčių įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-863](#), 2006-10-19, *Žin.*, 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, *Žin.*, 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, *Žin.*, 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

17 straipsnis. Valstybinė mokesčių inspekcija

1. Valstybinė mokesčių inspekcija – prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įsteigta institucija.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose vadinama Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos) ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos yra biudžetinės įstaigos, turinčios savo sąskaitų banką, antspaudus ir bendrą simboliką.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo Įstatymu, kitais įstatymais, įstatymų lydimaisiais teisės aktais bei savo nuostatais. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nuostatus tvirtina finansų ministras, o teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų – Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas.

18 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos struktūra

Valstybinę mokesčių inspekciją sudaro:

- 1) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos – centrinis mokesčių administratorius;
- 2) teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos – vietos mokesčių administratoriai.

19 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai

1. Pagrindiniai Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai yra:

- 1) padėti mokesčių mokėtojams įgyvendinti savo teises ir atlikti pareigas;
- 2) įgyvendinti mokesčių įstatymus;
- 3) užtikrinti, kad mokesčiai į biudžetą būtų sumokėti.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai įgyvendindami, kai centrinis ir vietos mokesčių administratoriai atlieka įstatymų jiems pavestas funkcijas.

20 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos darbo organizavimas

1. Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos vadovauja viršininkas. Jį į pareigas priima ir iš pareigų atleidžia finansų ministras Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos struktūrą tvirtina jos viršininkas, suderinęs su finansų ministru.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos pavaldi ir atskaitinga Finansų ministerijai.

21 straipsnis. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos darbo organizavimas

1. Teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų skaičių bei jų teritorines veiklos zonas nustato finansų ministras Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko teikimu.

2. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos struktūrą tvirtina Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas.

3. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos viršininką į pareigas priima ir iš pareigų atleidžia Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija pavaldi ir atskaitinga Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos.

22 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybės tarnautojai

1. Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybės tarnautojus Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka į pareigas priima ir iš jų atleidžia tos mokesčių inspekcijos, į kurią jie priimami, viršininkas.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybės tarnautojų darbo ir apmokėjimo sąlygas, socialines garantijas nustato Valstybės tarnybos įstatymas, kiti įstatymai ir įstatymų lydimieji teisės aktai.

23 straipsnis. Muitinė

Muitinės bei jos pareigūnų teisinį statusą reglamentuoja Muitinės įstatymas bei Tarnybos Lietuvos Respublikos muitinėje statutas.

24 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigūnų mokymo organizavimas

1. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos privalomai organizuoja Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų mokymą (kvalifikacijos kėlimą) pagal tam tikslui parengtas mokymo programas.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos privalo užtikrinti visų Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų nuolatinį kvalifikacijos kėlimą.

3. Priimti dirbti nauji Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnai privalo išklaudyti įvadinį kursą bendrais mokesčių ir jų administravimo klausimais.

4. Muitinės pareigūnų mokymas organizuojamas vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu, Tarnybos Lietuvos Respublikos muitinėje statutu ir kitais muitinės veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

25 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus funkcijos

1. Centrinis mokesčių administratorius pagal kompetenciją atlieka tokias pagrindines funkcijas:

- 1) organizuoja mokesčių mokėtojų švietimą ir konsultavimą;
- 2) suderinęs su Finansų ministerija teikia apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus;
- 3) nustato mokesčių mokėtojų aptarnavimo prioritetus ir procedūras;
- 4) vietos mokesčių administratoriui nustato mokestinių prievolių bei sumokėtų mokesčių apskaitos procedūras ir kontroliuoja, kaip jų laikomasi;
- 5) nustato mokesčių permokų (skirtumų) ir nepagrįstai (neteisingai) išieškotų mokesčių, baudų bei delspinigių grąžinimo (įskaitymo) procedūras;
- 6) nustato mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo kontrolės prioritetus bei procedūras;
- 7) kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti mokesčiai;
- 8) nustato mokestinių nepriemokų išieškojimo prioritetus ir procedūras;
- 9) nagrinėja mokestinius ginčus;
- 10) sprendžia abipusio susitarimo procedūrų, numatytų Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/ EEB dėl

dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną, taikymo klausimus. Šią funkciją kaip centrinis mokesčių administratorius atlieka tik Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos;

11) atstovauja valstybės interesams teismuose ir kitose institucijose;

12) kaupia ir apibendrina geriausią įvairių procedūrų mokesčių administravimo srityje atlikimo praktiką ir su ja supažindina vietos mokesčių administratorius;

13) Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, Finansų ministerijos pavedimu priima mokesčių įstatymų lydimuosius teisės aktus bei rengia jų projektus;

14) priima įstatymų lydimuosius teisės aktus, kurių leidimas priklauso centrinio mokesčių administratoriaus kompetencijai;

15) teikia Finansų ministerijai pasiūlymus dėl įstatymų ir kitų teisės aktų mokesčių klausimais įgyvendinimo, mokesčių administravimo gerinimo;

16) bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybinėmis, visuomeninėmis, tarptautinėmis bei kitomis įstaigomis ir institucijomis;

17) kaip kompetentinga institucija bendradarbiauja su užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis);

18) koordinuoja, kontroliuoja ir metodiškai vadovauja vietos mokesčių administratoriaus darbui bei periodiškai įvertina jo darbo rezultatus;

19) valdo mokesčių mokėtojų registrą. Šią funkciją kaip centrinis mokesčių administratorius vykdo tik Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos;

20) nustato į biudžetą mokamų mokesčių apskaitos politiką ir tvarko į biudžetą mokamų mokesčių apskaitą.

2. Kitos centrinio mokesčių administratoriaus funkcijos nurodytos jo nuostatuose, šiame bei kituose įstatymuose ir jų lydimuosiuose teisės aktuose. Centrinis mokesčių administratorius gali atlikti visas pagal šį Įstatymą vietos mokesčių administratoriaus kompetencijai priskirtas funkcijas, jeigu tai yra nustatyta centrinio mokesčių administratoriaus nuostatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

26 straipsnis. Vietos mokesčių administratoriaus funkcijos

1. Vietos mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją atlieka tokias pagrindines funkcijas:

1) teikia mokesčių mokėtojams konsultacijas dėl mokesčių mokėjimo ir informaciją apie įstatymus bei kitus teisės aktus mokesčių klausimais;

2) priima iš mokesčių mokėtojų mokesčių deklaracijas, kitus atskaitomybės dokumentus bei išduoda atitinkamus mokesčių deklaravimą ir kitus mokesčių mokėtojo atliktus veiksmus patvirtinančius dokumentus;

3) tvarko į biudžetą mokamų mokesčių apskaitą;

4) registruoja mokesčių mokėtojus bei tvarko mokesčių mokėtojų registrą. Šią funkciją kaip vietos mokesčių administratorius atlieka tik teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos;

5) įstatymų nustatyta tvarka paskirsto biudžetams mokesčių sumas;

6) vykdo savivaldybės institucijų sprendimus dėl mokesčių į jos biudžetą lengvatų taikymo. Šią funkciją kaip vietos mokesčių administratorius atlieka tik teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos;

7) kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti mokesčiai;

8) pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nuostatas teikia specialisto išvadas, susijusias su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir sumokėjimu;

9) priverstinai išieško mokesčines nepriemokas;

10) grąžina (įskaito) mokesčių mokėtojams permokų (skirtumų), neteisėtai išieškotų mokesčių, delpinigių ir baudų sumas;

11) nustatyta tvarka bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kitais Lietuvos mokesčių administratoriais, valstybės bei savivaldybės įstaigomis ir institucijomis;

Papildoma nuo 2015-01-01:

12) šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka administruoja baudas už administracinius teisės pažeidimus, paskirtas Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka.

2. Kitos vietos mokesčių administratoriaus funkcijos numatytos vietos mokesčių administratoriaus nuostatuose, šiame bei kituose įstatymuose ir jų lydimuosiuose teisės aktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

27 straipsnis. Mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas

1. Padėdamas mokesčių mokėtojui naudotis teisėmis ir vykdyti pareigas, mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją:

- 1) šviečia bei konsultuoja mokesčių mokėtojus visos Lietuvos Respublikos mastu;
- 2) parengia mokesčių mokėtojui patogias užpildyti mokesčių deklaracijų formas, nemokamai aprūpina mokesčių mokėtojus jų blankais, patvirtina ir aiškina deklaracijų užpildymo tvarką;
- 3) informuoja apie mokesčių administratoriaus pareigūnų, tiesiogiai bendraujančių su mokesčių mokėtojais, veiksmų apskundimo galimybę administracine tvarka;
- 4) rengia susitikimus su mokesčių mokėtojais, jų asociacijų ar kitų mokesčių mokėtojų interesams atstovaujančių organizacijų atstovais;
- 5) kitaip bendradarbiauja su mokesčių mokėtojais ir stengiasi, kad būtų pasiektas savitarpio supratimas.

2. Mokesčių mokėtojas, bendradarbiaudamas su mokesčių administratoriumi, savanoriškai vykdo mokesčių teisės aktuose jam nustatytas pareigas bei nekliudo mokesčių administratoriui įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių.

28 straipsnis. Bendradarbiavimas su užsienio valstybių mokesčių administratoriais

1. Centrinis mokesčių administratorius su užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) bendradarbiauja tarptautinių sutarčių ar susitarimų pagrindu.

2. Jei kitaip nenumato tarptautinė sutartis ar susitarimas, pagalba užsienio valstybės mokesčių administracijai (kompetentingai institucijai) teikiama, jei užtikrinamas bendradarbiavimo abipusiškumas ir:

- 1) kreipiamasi dėl būtinios pagalbos;
- 2) užtikrinama, kad teikiama informacija bus naudojama išimtinai apmokestinimo ar mokesčių teisės pažeidimų tyrimo tikslais;
- 3) patenkinus kreipimąsi nebus pažeisti Lietuvos Respublikos ar jos asmenų teisėti interesai ir nebus paskleista valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės ar kitą įstatymų saugomą paslaptį sudaranti informacija;
- 4) bus užtikrintas informacijos slaptumas;
- 5) užsienio valstybės institucija, kuri kreipiasi, yra išnaudojusi visas įprastines galimybes tikslui, dėl kurio kreipiamasi, pasiekti.

3. Jei centrinis mokesčių administratorius atsisako pateikti informaciją ar suteikti pagalbą, apie tai jis praneša prašančiai institucijai, nurodydamas atsisakymo priežastis.

4. Teikdamas pagalbą užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms), mokesčių administratorius dėl mokesčių mokėtojų ar trečiųjų asmenų turi tokias pat teises kaip ir atlikdamas kitas jam priskirtas funkcijas.

5. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į atitinkamų tarptautinių sutarčių ar susitarimų nuostatas.

29 straipsnis. Bendradarbiavimas su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis)

1. Centrinis mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją bendradarbiauja su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) keisdamasis informacija apie mokesčių mokėtojus, atlikdamas bendrus patikrinimus bei pagal Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) prašymus

išieškodamas mokesťines nepriemokas arba kreipdamasis į minėtas institucijas dėl mokesťinės nepriemokos išieškojimo. Bendradarbiaujama ir šio Įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais.

2. Centrinis mokesčių administratorius su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) gali keistis bet kokia informacija, kuri gali padėti tinkamai apskaičiuoti mokesčius ir tirti mokesčių įstatymų pažeidimus. Informacija gali būti keičiamasi:

- 1) pagal prašymą konkrečiu atveju;
- 2) automatizuotu būdu be išankstinio prašymo;
- 3) susitarimuose dėl administracinio bendradarbiavimo nustatytais atvejais leidžiant jų paskirtoms institucijoms tiesiogiai bendrauti tarpusavyje;

- 4) susitarimuose dėl administracinio bendradarbiavimo nustatytais atvejais informacijos surinkimo procese leidžiant dalyvauti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos pareigūnui;

- 5) be išankstinio prašymo siunčiant jam žinomą informaciją, esant nors vienai iš šių aplinkybių: kitoje valstybėje narėje mokesťis gali būti nesumokėtas arba sumokėtas neteisingai; mokesčių mokėtojui suteikiama teisė taikyti mokesčių lengvatas arba visai nemokėti mokesťio ir dėl to kitoje valstybėje narėje mokesťis gali padidėti arba tapti mokėtinu; tarp mokesčių mokėtojų vienoje arba keliose valstybėse narėse sandoriai vykdomi taip, kad vienoje iš jų arba abiejose mokesťis nebus sumokėtas; mokesťis gali būti nesumokėtas dėl dirbtino pajamų paskirstymo tarp asocijuotų (susijusių) ūkio subjektų; informacija, kurią centriniam mokesčių administratoriui siunčia kitos Europos Sąjungos valstybės narės mokesčių administracija (kompetentinga institucija), padėjo gauti duomenų, kurie gali būti svarbūs apmokestinimui informaciją siunčiančioje valstybėje narėje.

3. Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) prašymai dėl pagalbos išieškant mokesťines nepriemokas nagrinėjami ir vykdomi Lietuvos Respublikos savitarpio pagalbos išieškant mokesčius įstatymo nustatyta tvarka. Prašymuose nurodytos sumos, už kurių išieškojimą pagal Lietuvos Respublikos savitarpio pagalbos išieškant mokesčius įstatymo nuostatas atsakingas mokesčių administratorius, išieškomos kaip mokesťinė nepriemoka šio Įstatymo nustatyta tvarka.

4. Jei kitaip nenumatyta Europos Sąjungos teisės aktuose arba atitinkamose tarptautinėse sutartyse, bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis), taikomi šio Įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje išdėstyti principai.

5. Bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis), taip pat taikomos šio Įstatymo 28 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-247](#), 2005-06-16, *Žin.*, 2005, Nr. 81-2939 (2005-06-30)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

30 straipsnis. Bendradarbiavimas su kitomis Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės įstaigomis ir institucijomis

1. Mokesčių administratorius, atlikdamas savo funkcijas, bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, taip pat užsienio valstybių institucijomis, atlieka bendrus patikrinimus, kitas kontrolės funkcijas ir užtikrina keitimąsi informacija.

2. Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijos ir įstaigos privalo teikti mokesčių administratoriui visapusišką pagalbą, taip pat pranešti apie mokesčių įstatymų pažeidimų požymių turinčias veikas, kai tai tapo žinoma minėtoms įstaigoms ir institucijoms atliekant savo funkcijas.

31 straipsnis. Bendradarbiavimas su kitais asmenimis

Mokesčių administratorius, siekdamas efektyviau atlikti savo funkcijas, su asmenimis, nenurodytais šio Įstatymo 27–30 straipsniuose, gali sudaryti tam tikrų funkcijų atlikimo perdavimo, paslaugų gavimo ar kitas sutartis, pasirašyti tarpusavio susitarimų memorandumus.

32 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigos

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas jam pavestas funkcijas, privalo:

- 1) skatinti savanorišką mokesčių sumokėjimą;
- 2) nepažeisti mokesčių mokėtojo teisių;
- 3) tiksliai laikytis mokesčių teisės aktų;
- 4) pagal savo kompetenciją ginti teisėtus valstybės interesus;
- 5) užtikrinti informacijos apie mokesčių mokėtoją slaptumą;
- 6) naudotis savo teisėmis tik tiek, kiek tai susiję su jam pavestomis funkcijomis;
- 7) atlikdamas savo funkcijas, stengtis kuo mažiau trikdyti mokesčių mokėtojo veiklą;
- 8) vykdyti kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

33 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisės

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas jam pavestas funkcijas, turi teisę:

- 1) gauti iš asmenų, tarp jų iš kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų, funkcijoms atlikti reikiamus duomenis ir dokumentų nuorašus, kompiuterinių laikmenų duomenis (kopijas) apie to arba kito asmens turtą, pajamas, išlaidas ir veiklą, naudotis savo ir kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registrų, duomenų bazių informacija;
- 2) šio Įstatymo nustatyta tvarka patekti į mokesčių mokėtojo teritoriją, pastatus ir patalpas;
- 3) laikinai paimti iš mokesčių mokėtojo apskaitos, sandorių ir kitus mokesčių apskaičiavimo teisingumo patikrinimui ir mokestiniam tyrimui atlikti reikalingus dokumentus;
- 4) užantspauduoti ir (ar) užplombuoti mokesčių mokėtojo dokumentų, vertybinių popierių, pinigų ir materialinių vertybių saugojimo vietas, patalpas, įrengimus; uždaryti teritoriją ar jos dalis;
- 5) paimti produkcijos (prekių) mėginius ar pavyzdžius, atlikti kontrolinius pirkimus;
- 6) daryti žymas mokesčių mokėtojo dokumentuose, kad būtų išvengta jų klastojimo;
- 7) duoti mokesčių mokėtojui, taip pat kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims (kai tai susiję su mokesčių administratoriaus teisių mokesčių mokėtojo atžvilgiu įgyvendinimu) privalomus vykdyti nurodymus atvykti pas mokesčių administratorių, jei tai būtina jo funkcijoms atlikti; duoti nurodymus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo, turto bei pajamų deklaravimo bei apskaitos tvarkymo klausimais;
- 8) priverstinai išieškoti iš asmenų mokestines nepriemokas;
- 9) pagal kompetenciją surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir atlikti kitus veiksmus, numatytus Administracinių teisės pažeidimų kodekse, skirti kitas administracines sankcijas, baudas, nustatytas įstatymuose;
- 10) atlikti pats arba pareikalauti iš kitų kompetentingų institucijų atlikti kontrolinius matavimus, kompiuterinių programų bei jų duomenų patikrinimus, materialinių vertybių inventurizaciją ir kitus faktinius tikrinimus;
- 11) įrengti skaitiklius bei matavimo prietaisus mokesčių mokėtojo saugyklose, produkcijos laikymo vietose, kituose veiklai naudojamuose įrenginiuose;
- 12) kai kyla įtarimas, kad pažeidžiami teisės aktai, už kurių įgyvendinimą atsakingas mokesčių administratorius, centrinio mokesčių administratoriaus patvirtinta operatyvaus patikrinimo atlikimo tvarka stabdyti transporto priemones, jas tikrinti; sulaikyti ir tikrinti prekes bei jų dokumentus;
- 13) kai kyla pagrįstas įtarimas, kad asmens pajamos nėra apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka ar turtas įsigytas už įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas lėšas, nurodyti asmenims pateikti centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta forma ir tvarka paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti;
- 14) kreiptis į mokesčių mokėtoją, kitus fizinius ir juridinius asmenis (kai tai susiję su mokesčių administratoriaus teisių mokesčių mokėtojo atžvilgiu įgyvendinimu) ir duoti nurodymus pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atlikti savo funkcijas;
- 15) taikyti mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdus;
- 16) finansų ministro nustatyta tvarka perduoti atstovavimo pagrindais arba perleidžiant reikalavimo teisę mokesčių mokėtojo mokestinių nepriemokų išieškojimą akcinei bendrovei Turto bankui;

Redakcija nuo 2014-10-01:

16) finansų ministro nustatyta tvarka perduoti atstovavimo pagrindais arba perleidžiant reikalavimo teisę mokesčių mokėtojo mokesčių nepriemokų išieškojimą centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojų;

17) pagal savo kompetenciją pareikšti ieškinį teismui dėl sandorio ar jo dalies pripažinimo negaliojančiu; būti ieškovu ar atsakovu teisme kitose bylose;

18) atlikti mokesčių tyrimą;

19) nepažeisdamas įstatymų garantuojamo asmens privataus gyvenimo neliečiamumo, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus;

20) atleisti mokesčių mokėtoją ar trečiąjį asmenį nuo mokesčių administratoriaus kompetencijai priklausančiuose įgyvendinti teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymo, jeigu tinkamas mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės įvykdymas užtikrinamas centrinio mokesčių administratoriaus pripažintomis lygiavertėmis alternatyviomis priemonėmis;

21) naudotis kitomis mokesčių ir kitų įstatymų suteiktomis teisėmis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

34 straipsnis. Mokesčių administratoriaus veiksmų įforminimas

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas savo funkcijas ir įgyvendindamas jam šio Įstatymo suteiktas teises, atliekamus veiksmus įformina sprendimais ir kitais dokumentais, kurių formas ir užpildymo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

35 straipsnis. Mokesčių administratoriaus atsakomybė

1. Mokesčių administratorius, savo neteisėtais veiksmais ar neveikimu padaręs žalos mokesčių mokėtojų, privalo ją atlyginti įstatymų nustatyta tvarka. Mokesčių administratoriaus pareigūnai, kurių tiesioginiais veiksmais ar neveikimu buvo padaryta žalos, atsako Valstybės tarnybos įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Mokesčių administratoriaus pareigūnas, atlikęs neteisėtus veiksmus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKESČIŲ MOKĖTOJAS. JO TEISĖS IR PAREIGOS

36 straipsnis. Mokesčių mokėtojo teisės

Mokesčių mokėtojas turi teises:

1) iš mokesčių administratoriaus gauti nemokamą informaciją apie mokesčius, jų lengvatas, informaciją apie galiojančius mokesčių teisės aktus bei kitą informaciją, reikalingą jo mokesčinėms prievolėms vykdyti;

2) gauti konsultacijas mokesčių mokėjimo klausimais;

3) reikalauti laiku grąžinti (įskaityti) mokesčio permokas;

4) asmeniškai dalyvauti arba būti atstovaujamas (jei įstatymai tokio atstovavimo tiesiogiai nedraudžia) savo atstovo pagal įstatymą ar įgalioto atstovo esant santykių su mokesčių administratoriumi, taip pat mokesčių ginčą nagrinėjančiose institucijose;

5) dalyvauti mokesčių patikrinimo procese;

6) teikti paaiškinimus ir atsikirtimus dėl patikrinimo akto;

7) gauti sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, taip pat visus kitus dėl jo priimtus mokesčių administratoriaus sprendimus, susijusius su mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės dydžiu;

8) nevykdyti neteisėtų mokesčių administratoriaus nurodymų, įskaitant teisę atsisakyti pateikti informaciją, jei nurodymas pateikiamas dėl duomenų, kuriais mokesčių mokėtojas nedisponuoja ir pagal galiojančius teisės aktus kaupti neprivalo;

9) reikalauti, kad mokesčių administratorius, atlikdamas administravimo veiksmus mokesčių mokėtojo atžvilgiu, tiksliai laikytųsi mokesčių teisės aktuose numatytų procedūrų ir neviršytų jam suteiktų įgaliojimų;

10) reikalauti užtikrinti informacijos apie mokesčių mokėtoją slaptumą;

11) reikalauti atlyginti neteisėta mokesčių administratoriaus veika padarytą turtinę ir neturtinę žalą;

12) įstatymų nustatyta tvarka apskųsti bet kokių mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą ar jo neatlikimą;

13) naudotis kitomis šio ir kitų įstatymų bei jų lydymųjų teisės aktų suteiktomis teisėmis.

37 straipsnis. Mokesčių mokėtojų konsultavimas

1. Konsultacijas konkrečiais mokesčių mokėjimo klausimais mokesčių mokėtojams teikia mokesčių administratorius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir būdais.

2. Mokesčių mokėtojas neprivalo vadovautis jam pateikta konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

37¹ straipsnis. Mokesčių administratoriaus išankstinis įsipareigojimas dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo

1. Mokesčių mokėtojas turi teisę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu pritarti jo siūlomam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui (toliau šiame straipsnyje – prašymas). Šiame prašyme mokesčių mokėtojas turi tiksliai ir vienareikšmiškai apibūdinti būsimąjį sandorį, aplinkybes, su kuriomis pagal mokesčių įstatymus sietinas apmokestinimas, taikytinas mokesčių teisės aktų nuostatas ir pateikti kitą informaciją ir įrodymus, kuriais grindžia siūlomą mokesčių teisės aktų nuostatų taikymą. Šiame straipsnyje vartojama sąvoka „būsimasis sandoris“ suprantama kaip mokesčių mokėtojo sandoris, ūkinė operacija ar bet kokia jų grupė, kurie bus pradėti vykdyti po šioje dalyje nurodyto prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos. Prašymas negali būti pateiktas dėl mokesčio dydžio.

2. Mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl prašymo per 60 dienų nuo jo gavimo dienos. Prašymų, gautų iki 2013 m. liepos 1 d., nagrinėjimui papildomai skiriama 30 dienų. Prašymo nagrinėjimo terminas mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti pratęstas dar 60 dienų, jeigu prašymui nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą turi būti raštu pranešta prašymą pateikusiam mokesčių mokėtojui.

3. Mokesčių administratorius, išnagrinėjęs prašymą, priima vieną iš šių sprendimų:

1) pritarti prašyme nurodytam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui. Priėmęs šį sprendimą, mokesčių administratorius įsipareigoja, kontroliuodamas, ar šis mokesčių mokėtojas teisingai apskaičiavo, deklaravo ir mokėjo mokesčius, taikyti mokesčių teisės aktų nuostatas būsimajam sandoriui taip, kaip nurodyta sprendime, išskyrus šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytus atvejus;

2) nepritarti prašyme nurodytam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui. Šiame sprendime mokesčių administratorius turi nurodyti nepritarimo priežastis.

4. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas galioja visą prašyme nurodyto būsimąjo sandorio vykdymo laikotarpį, bet ne ilgiau kaip einamuosius ir 5 kalendorinius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos, o tuo atveju, kai priimami nauji mokesčių teisės aktai, kuriais pakeičiamos, papildomos arba pripažįstamos netekusiomis galios šiame sprendime nurodytos mokesčių teisės aktų nuostatos, – iki naujų mokesčių teisės aktų nuostatų įsigaliojimo dienos.

5. Jeigu po šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyto sprendimo priėmimo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenyje arba Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbiami Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo arba Europos Sąjungos teisminių institucijų įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimai, kuriems šis sprendimas prieštarauja, mokesčių administratorius pakeičia sprendimo galiojimo laikotarpį ir apie tai nedelsdamas praneša mokesčių mokėtojui. Tokiu atveju šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas galioja iki atitinkamo išaiškinimo paskelbimo dienos.

6. Mokesčių administratorius netaiko sprendimo dėl prašymo, jeigu mokestinio patikrinimo metu nustato, kad faktinės sandorio vykdymo aplinkybės neatitinka mokesčių mokėtojo prašyme nurodytų aplinkybių.

7. Mokesčių mokėtojas neprivalo vadovautis mokesčių administratoriaus sprendimu dėl prašymo ar sprendimu dėl ankstesnio sprendimo galiojimo laikotarpio pakeitimo.

8. Šiame straipsnyje nurodyto prašymo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, prašymo formą, mokesčių administratoriaus sprendimo dėl prašymo priėmimo ir sprendimo pakeitimo tvarką, atitinkamo sprendimo formą nustato centrinis mokesčių administratorius. Centrinis mokesčių administratorius turi teisę nustatyti prie prašymo pridėtinų dokumentų sąrašą.

Istatymas papildytas straipsniu :

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

38 straipsnis. Informacijos apie mokesčių mokėtoją slaptumas

1. Informacija apie mokesčių mokėtoją, pateikta mokesčių administratoriui, turi būti laikoma paslapyje ir naudojama tik teisėtiems tikslams.

2. Paslapyje nelaikoma tokia informacija:

1) mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, taip pat atskirų mokesčių mokėtojų registrų, duomenų bazių mokesčių mokėtojams suteikti identifikaciniai numeriai;

2) įregistravimo į mokesčių mokėtojų registrą ir į kitus šios dalies 1 punkte nurodytus registrus bei duomenų bazes datos, taip pat išregistravimo datos;

3) mokesčių mokėtojo – juridinio asmens sumokėtų (įskaitytų) mokesčių suma. Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens sumokėtų (įskaitytų) mokesčių suma nelaikoma paslapyje įstatymų nustatytais atvejais;

4) mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos suma;

5) (neteko galios nuo 2007-07-19);

6) informacija, susijusi su mokesčių teisės aktų pažeidimais, kai mokesčių mokėtojo kaltė už mokesčio įstatymo pažeidimus įrodyta. Mokesčių mokėtojo kaltė laikoma įrodyta, kai mokesčių mokėtojas per įstatymų nustatytus terminus ir tvarka neapskundė mokesčių administratoriaus veiksmų arba kai apskundus mokesčių administratoriaus veiksmus skundą nagrinėjanti institucija savo sprendimu jų nepripažįsta neteisėtais ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas įstatymų nustatytais terminais bei tvarka neapskundė, arba kai skundą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepripažįstantis mokesčių administratoriaus veiksmų neteisėtais, yra galutinis;

7) kita pagal Lietuvos Respublikos įstatymus paslaptimi nelaikoma informacija.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją mokesčių administratorius gali paskleisti be mokesčių mokėtojo sutikimo ar žinios. Jei įstatymai nenustato ko kita, mokesčių administratoriaus turimos nelaikomos paslaptimi informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimo tretiesiems asmenims atvejus, būdus, mastą ir tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

39 straipsnis. Informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimas

1. Informacija apie mokesčių mokėtoją gali būti pateikta:

1) kitam Lietuvos mokesčių administratoriui, jeigu tai būtina jo funkcijoms atlikti;

2) užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms);

3) Europos Sąjungos kompetentingoms institucijoms;

4) teismams, teisėsaugos, kitoms valstybės įstaigoms bei institucijoms, kriminalinės žvalgybos subjektams ir kitiems asmenims įstatymų nustatytais atvejais, kai tai būtina jų funkcijoms atlikti;

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai Vyriausybės nustatyta tvarka įmonių veiklos analizei atlikti;

6) Finansų ministerijai jos funkcijoms atlikti;

7) oficialiąją statistiką tvarkančioms valstybės įstaigoms jų funkcijoms atlikti;

8) akcinei bendrovei Turto bankui, kiek tai susiję su šiai bendrovei perduotu mokestinių nepriemokų išieškojimu;

Redakcija nuo 2014-10-01:

8) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, kiek tai susiję su šiam valdytojui perduotu mokestinių nepriemokų išieškojimu;

9) kitiems asmenims, kai mokesčių mokėtojas raštu prašo arba sutinka (neprieštarauja), kad informacija būtų paskleista.

2. Asmuo, gaunantis informaciją pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 4–8 punktus, taip pat kai minėta informacija asmeniui tampa žinoma vykdant šio Įstatymo 31 straipsnyje nurodytos sutarties nuostatas, privalo ją saugoti paslapyje.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos institucijos pateiktą informaciją naudoja apmokestinimo, taip pat teisės pažeidimų mokesčių srityje tyrimo tikslais. Mokesčių administratorius gali leisti minėtoms institucijoms perduoti jo pateiktą informaciją teismams ir teisėsaugos institucijoms, taip pat trečiųjų valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms), jei tai reikalinga apmokestinimo arba teisės pažeidimų mokesčių srityje tyrimo tikslais.

4. Informacija apie mokesčių mokėtoją teikiama teisės aktuose, taip pat tarptautinėse sutartyse (susitarimuose) nustatytais būdais.

5. Juridiniai asmenys, gaunantys informaciją pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 4–8 punktus, privalo užtikrinti, kad gaunama informacija būtų prieinama tik tiems juridinio asmens darbuotojams, kurie tiesiogiai atlieka funkcijas, kurioms informacija yra gaunama. Nurodyti juridiniai asmenys taip pat privalo užtikrinti, kad būtų fiksuojamas kiekvienas gaunamos informacijos naudojimo atvejis.

6. Jeigu mokesčių administratorius šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais pateikė neteisingą informaciją apie mokesčių mokėtoją, privalo ištaisyti klaidą tuojau pat, kai tik buvo apie ją sužinota.

7. Mokesčių administratoriaus pareigūnas informaciją apie mokesčių mokėtoją laiko paslaptimi taip pat ir pasibaigus tarnybos santykiams, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus.

8. Mokesčių administratorius, taip pat kiekvienas kitas asmuo, kuriam buvo pateikta ar tapo žinoma su mokesčių mokėtoju susijusi paslaptimi laikoma informacija, atsako už šios informacijos paskleidimą įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai įstatymai leidžia tokią informaciją skleisti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2251](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6110 (2012-10-20)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

40 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pareigos

Mokesčių mokėtojas privalo:

- 1) laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę;
- 2) bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, vykdyti jo teisėtus nurodymus ir netrukdyti įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių;
- 3) teisės aktų nustatyta tvarka įsiregistruoti mokesčių mokėtoju, laiku pranešti apie pasikeitusius mokesčių mokėtojų registre esančius duomenis;
- 4) teisingai apskaičiuoti mokestį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais;
- 5) laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus;
- 6) teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos dokumentus ir registrus, taip pat kitus dokumentus;
- 7) sudaryti mokesčių administratoriui patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas, kai patikrinimas atliekamas nuvykus pas mokesčių mokėtoją;
- 8) pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją;
- 9) šio Įstatymo 42 straipsnyje nustatyta tvarka pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie sąskaitos užsienio kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoje atidarymą;
- 10) šio Įstatymo 42¹ straipsnyje nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie šio Įstatymo 42¹ straipsnyje nurodytus sandorius;
- 11) atlikti kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose numatytas pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)(papildyta nauju 10 punktu)

41 straipsnis. Paaiškinimų apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius pateikimas

Mokesčių mokėtojas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų (jei mokesčių administratorius nenustato ilgesnio termino) nuo šio Įstatymo 33 straipsnio 13 punkte minimo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos pateikti paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti.

42 straipsnis. Informacijos apie sąskaitos užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoje atidarymą ir uždarymą pateikimas

Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys apie atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose privalo pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sąskaitos atidarymo arba uždarymo dienos. Fiziniai asmenys apie atidarytas ir uždarytas sąskaitas užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose privalo pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

42¹ straipsnis. Informacijos apie sandorius pateikimas

1. Nuolatiniai Lietuvos gyventojai (toliau šiame straipsnyje – gyventojas) pateikia Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie jų sudarytus sandorius, kurie atitinka visas šias sąlygas:

1) gyventojas pagal sudarytus sandorius gauna lėšų (įskaitant pasiskolintas) iš fizinių arba užsienio juridinių asmenų (toliau šiame straipsnyje – asmuo);
2) asmens gyventojui per vienus kalendorinius metus grynaisiais pinigais sumokėta suma pagal vieną sandorį arba pagal keletą su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių viršija penkiasdešimt tūkstančių litų;

3) sandoriai nėra notarinės formos;

4) gyventojas pagal sandorius negauna pajamų, kurios mokesčių administratoriui yra deklaruotos kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama vieną kartą per kalendorinius metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

3. Jeigu gyventojas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai. Gyventojas pavėluotai pateikta arba patikslinta šiame straipsnyje nurodyta atitinkamo laikotarpio informacija nevertinama, jeigu dėl gyventojas kompetentinga valstybės institucija yra jau pradėjusi mokestinį patikrinimą arba kitą šio Įstatymo 143 straipsnyje nurodyto teisės pažeidimo tyrimą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

43 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registras

1. Mokesčių mokėtojų apskaitai tvarkyti bei mokesčių apskaičiavimo, sumokėjimo ir išskaičiavimo teisingumo kontrolei sudaromas bendras mokesčių mokėtojų registras.

2. Mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga) registruoja visus asmenis, kurių registravimas yra privalomas pagal šio Įstatymo 45 straipsnį.

44 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registro tvarkymas

Mokesčių mokėtojų duomenų rinkimo, kaupimo, apdorojimo, sisteminimo, saugojimo, naudojimo ir teikimo tvarka nustatoma Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose, tvirtinamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

45 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registravimas

1. Jei Mokesčių mokėtojų registro nuostatai nenustato kitaip, asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį, privalo užsiregistruoti pas atitinkamą vietos mokesčių administratorių (registro tvarkymo įstaigą) ir pateikti Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose nurodytus mokesčių mokėtojo registravimo duomenis.

2. Fiziniai asmenys, gaunantys su darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, mokesčių mokėtojais registruojasi per savo darbdavį – mokestį išskaičiuojantį asmenį.

3. Tam tikro turto mokesčių mokėtojus registruoja atitinkamas mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga), remdamasis šio turto teisinį registravimą atliekančios institucijos pateikta informacija.

4. Mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga), remdamasis disponuojama informacija, gali savo iniciatyva užregistruoti asmenį mokesčių mokėtoju arba patikslinti jo duomenis, jei asmuo tinkamai nevykdo šio Įstatymo 46 straipsnyje nurodytų pareigų. Apie nurodytus veiksmus, jei asmens adresas yra žinomas, informuojamas atitinkamai mokesčių mokėtoju įregistruotas asmuo arba mokesčių mokėtojas, kurio duomenys yra patikslinami.

46 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registravimo laikas ir pranešimas apie pasikeitusius arba atsiradusius naujus duomenis

1. Jei Mokesčių mokėtojų registro nuostatai nenustato kitaip, asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį, privalo įsiregistruoti pas atitinkamą vietos mokesčių administratorių, atliekantį registro tvarkymo įstaigos funkcijas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teisinio asmens įregistravimo, o jei teisinis registravimas įstatymų nenumatytas arba jei asmuo pradeda veiklą anksčiau negu po 5 darbo dienų po teisinio registravimo, – ne vėliau kaip veiklos vykdymo pradžios dieną.

2. Asmuo, įsiregistravęs mokesčių mokėtoju, apie pasikeitusius ar naujus mokesčių mokėtojo registravimo duomenis atitinkamam mokesčių administratoriui, atliekančiam registro tvarkymo įstaigos funkcijas, turi pranešti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po duomenų pasikeitimo ar atsiradimo.

3. Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose numatytais atvejais šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų duomenų (dalies jų) mokesčių mokėtojas tiesiogiai mokesčių administratoriui (registro tvarkymo įstaigai) pateikti neprivalo, jei analogiški duomenys yra pateikiami kitam atitinkamam valstybės registrai, su kuriuo mokesčių mokėtojų registro valdytojas yra sudaręs duomenų gavimo sutartį. Tokiais atvejais mokesčių mokėtojai registruojami ir jų duomenys mokesčių mokėtojų registre tikslinami pagal atitinkamo valstybės registro mokesčių administratoriui pateiktą informaciją.

47 straipsnis. Mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris

1. Kiekvienam asmeniui, įregistruotam mokesčių mokėtoju, suteikiamas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris.

2. Juridiniams asmenims identifikuoti naudojamas juridinių asmenų registro identifikacinis kodas, fiziniams asmenims – gyventojų registro asmenų kodas.

3. Mokesčių mokėtojams, kuriems dėl kokių nors priežasčių negalima naudoti juridinių asmenų kodo ar gyventojų asmenų kodo, priskiriamas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, kurio taikymo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius (vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga).

4. Mokesčių mokėtojai savo pateikiamose mokesčių deklaracijose bei mokėjimų į biudžetą dokumentuose privalo nurodyti savo mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį.

TREČIASIS SKIRSNIS TRETIEJI ASMENYS IR JŲ PAREIGOS

48 straipsnis. Trečiųjų asmenų pareigų nustatymo tikslai

Trečiųjų asmenų pareigos mokesčių administravimo procedūrų taikymo srityje, susijusios su informacijos pateikimu mokesčių administratoriui, mokestinės nepriemokos priverstiniu išieškojimu bei mokesčių įstatymų pažeidimų prevencija, nustatomos siekiant užtikrinti efektyvaus mokesčių administratoriaus funkcijų atlikimo sąlygas.

49 straipsnis. Informacijos, būtinos mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti, pateikimas

1. Jei įstatymai nenustato ko kita, šio Įstatymo 33 straipsnio 1 punkte nurodyta informacija bei duomenys, būtini mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti, turi būti pateikti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo atitinkamo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos arba mokesčių administratoriaus nustatyto, ilgesniu negu minėtasis, terminu.

2. Atsisakymas pateikti informaciją negali būti grindžiamas komercine ar banko paslaptimi. Atsisakyti pateikti informaciją grindžiant profesine paslaptimi galima tik tuo atveju, jei tai tiesiogiai numatyta įstatymuose ir jei šis Įstatymas tiesiogiai neįpareigoja minėtą informaciją pateikti.

50 straipsnis. Antstolių ir notarų teikiama informacija

1. Antstoliai ir notarai privalo mokesčių administratoriui teikti duomenis apie juridinius faktus, dėl kurių asmenims gali atsirasti prievolė mokėti mokesčius, taip pat kitokią informaciją, reikalingą mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti.

2. Finansų ministras, suderinęs su teisingumo ministru, nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų ir informacijos rūšis, mastą, jų teikimo terminus ir būdus, taip pat šių duomenų ir informacijos teikimo mokesčių administratoriui tvarką.

51 straipsnis. Licencijas išduodančių institucijų teikiama informacija

Licencijas išduodanti institucija informaciją apie licencijų verstis tam tikra veikla atitinkamiems asmenims išdavimą, licencijų galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimą arba licencijos panaikinimą mokesčių administratoriui teikia licencijas išduodančios institucijos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

52 straipsnis. Daiktus, daiktines teises ir juridinius faktus registruojančios įstaigos teikiama informacija

Daiktus, daiktines teises ir juridinius faktus registruojanti įstaiga informaciją apie jos registruojamus (registruotinus) objektus mokesčių administratoriui teikia šios įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

53 straipsnis. Gyventojų registrą tvarkančios įstaigos teikiama informacija

Gyventojų registrą tvarkanti įstaiga gyventojų registro duomenis mokesčių administratoriui teikia vadovaujančios gyventojų registrą tvarkančios įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

54 straipsnis. Juridinių asmenų registro tvarkytojo teikiama informacija

Juridinių asmenų registro tvarkytojas juridinių asmenų registro duomenis mokesčių administratoriui teikia jo ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

55 straipsnis. Informacijos apie atidarytas ir uždarytas sąskaitas pateikimas

Kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigos privalo pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie Lietuvos ir užsienio juridinių asmenų (jų filialų ir atstovybių) bei fizinių asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas. Informacija pateikiama Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos raštu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sąskaitos atidarymo ar uždarymo dienos arba kitais kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

56 straipsnis. Informacijos apie suteiktas ir gautas paskolas pateikimas

1. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys (išskyrus kredito įstaigas) privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims

suteiktas, jų grąžintas ir iš fizinių asmenų gautas paskolas bei jų dydį centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

2. Kredito įstaigos privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims suteiktas, taip pat jų grąžintas gyvenamajam būstui statyti arba jam įsigyti paskolas bei jų dydį ir už šias paskolas fizinių asmenų sumokėtas palūkanų sumas. Informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

3. Finansų įstaigos, kaip ši sąvoka apibrėžta Finansų įstaigų įstatyme, privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fizinių asmenų sumokėtas sumas (išskiriant palūkanas) už gyvenamojo būsto lizingą (finansinę nuomą) centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

57 straipsnis. Informacijos apie įsigytus vertybinius popierius pateikimas

Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie asmenų įsigytus vertybinius popierius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

58 straipsnis. Informacijos apie įmokas už studijas pateikimas

Lietuvos Respublikoje įregistruotos mokslo ir studijų įstaigos privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų naudai) sumokėtas už studijas, kurias baigus įgyjamas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama kvalifikacija, taip pat už doktorantūros bei meno aspirantūros studijas sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

59 straipsnis. Informacijos apie sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pateikimas

Lietuvos Respublikoje įregistruotos draudimo įmonės privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų naudai) sumokėtų gyvybės draudimo įmokų sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

60 straipsnis. Informacijos apie pensijų draudimo įmokas pateikimas

Lietuvos Respublikoje įregistruoti pensijų draudimo įmokas priimančios fondai privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie asmenų (jų naudai) sumokėtų pensijų draudimo įmokų sumas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

61 straipsnis. Informacijos, būtinos Europos Bendrijos Tarybos direktyvai 2003/48/EB įgyvendinti, pateikimas

Tretieji asmenys privalo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją, būtiną Europos Bendrijos Tarybos direktyvai 2003/48/EB dėl palūkanų, gautų iš taupymo pajamų, apmokestinimo įgyvendinti. Pateiktinų duomenų sąrašą bei juos privalančių teikti subjektų kategorijas, atsižvelgdama į minėtosios direktyvos nuostatas, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

62 straipsnis. Nurodymo pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atlikti funkcijas, vykdymas

Asmenys privalo įvykdyti mokesčių administratoriaus nurodymą pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atlikti funkcijas, per mokesčių administratoriaus nurodytą protingą (optimalų atitinkamiems veiksams atlikti) terminą, jei įstatymai nenustato ko kita. Tuo atveju, jei nurodyto nurodymo neįmanoma įvykdyti dėl objektyvių priežasčių, asmuo nedelsdamas privalo apie tai informuoti mokesčių administratorių. Apie priimtas priemones mokesčių administratorius turi būti informuojamas per 3 darbo dienas po nurodymų įvykdymo dienos.

63 straipsnis. Nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos kredito įstaigoje vykdymas

1. Kredito įstaiga mokesčių administratoriaus nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos privalo įvykdyti visiškai. Minėtas mokesčių administratoriaus nurodymas turi būti priimamas bei vykdomas ir tuomet, kai mokesčių mokėtojo sąskaitoje nėra

pinigų arba yra mažesnė pinigų suma negu nurašytina. Tokiu atveju nurašymas turi būti atliekamas tol, kol iš mokesčių mokėtojo sąskaitos bus nurašyta visa nurodyme nurodyta suma. Mokesčių administratorius sumažina savo nurodyme, kuris jau pateiktas kredito įstaigai, numatytą nurašytiną sumą, jei mokestinė nepriemoka iš dalies padengiama kitokiu būdu. Šiuo atveju mokesčių administratorius apie reikalavimo sumažinimą nedelsdamas informuoja kredito įstaigą, kuri pateiktą nurodymą vykdo pagal patikslintą sumą.

2. Jeigu kredito įstaigai yra pateiktas mokesčių administratoriaus nurodymas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos ir atitinkamas antstolių patvarkymas ar kitos valstybės institucijos sprendimas dėl priverstinio išieškojimo, o mokesčių mokėtojo sąskaitoje nėra pakankamai lėšų visiems minėtiems sprendimams ar nurodymams patenkinti, kredito įstaiga privalo vykdyti mokesčių administratoriaus nurodymą atsižvelgdama į Civilinio proceso kodekso 754 straipsnyje nustatytą reikalavimų patenkinimo eilę bei minėtų dokumentų pateikimo datą. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju mokesčių administratoriui sumažinus nurašytiną sumą, nurodymo pateikimo data nesikeičia.

3. Mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

64 straipsnis. Mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio naudojimo užtikrinimas

1. Esant galimybei, kredito įstaigos užtikrina, kad mokesčių mokėtojo pateikiamuose mokėjimų nurodymuose pervesti sumas į biudžetą būtų nurodytas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir kad identifikacinis numeris būtų perduotas per atsiskaitymo tarp bankų sistemą.

2. Mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

65 straipsnis. Kitos pareigos

Tretieji asmenys privalo vykdyti kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose jiems nustatytas pareigas, susijusias su mokesčių administratoriaus funkcijų atlikimu bei jo teisių įgyvendinimu.

V SKYRIUS

MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS, SUMOKĖJIMAS IR IŠIEŠKOJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS

66 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas ir perskaičiavimas

1. Vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausančių mokėti mokestį apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčių teisės aktuose numatytas išimtis. Pastebėjęs, kad mokestis buvo apskaičiuotas neteisingai, mokesčių mokėtojas jį perskaičiuoja.

2. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas teisės aktų nustatyta tvarka neapskaičiavo mokesčio arba neteisingai apskaičiavęs jo neperskaičiavo, mokesčių mokėtojui priklausančių mokėti mokestį apskaičiuoja mokesčių administratorius, remdamasis mokesčių mokėtojo pateiktomis mokesčių deklaracijomis, apskaitos bei kitais dokumentais arba kitais šiame skyriuje numatytais specialiais mokesčių apskaičiavimo būdais.

3. Šiame Įstatyme, jei jo atitinkamuose straipsniuose nenustatyta kitaip, naudojama mokesčio apskaičiavimo sąvoka apima ir mokestį išskaičiuojančio asmens atliekamą mokesčių išskaičiavimą.

4. Mokesčiai ir su jais susijusios sumos apskaičiuojami nacionaline valiuta, o kiekviena piniginė prievolė apvalinama taip: 49 ir mažiau centų apvalinami mažinant (atmetant), 50 ir daugiau centų – didinant iki lito.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

67 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo teisingumo pagrindimas

1. Mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojų apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas.

2. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos.

68 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senatis

1. Jeigu kitaip nenustatyta atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kada pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.

2. Šio Įstatymo nustatyta tvarka mokesčių administratoriui atliekant pakartotinį mokesčių mokėtojo patikrinimą, šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, tačiau mokesčių administratorius tokio patikrinimo metu negali apskaičiuoti mokesčio už ilgesnį laikotarpį negu pirminio patikrinimo metu.

3. Apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu 1 dalyje numatytas terminas galima tik tuo atveju, jei baudžiamajoje byloje būtina nustatyti padarytą žalą valstybei ir nėra pasibaigę Baudžiamajame kodekse numatyti apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminai.

4. Apskaičiuojant muitus, šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.

69 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas taikant turinio viršenybės prieš formą principą

1. Tais atvejais, kai mokesčio mokėtojo sandoris, ūkinė operacija ar bet kokia jų grupė sudaromi turint tikslą gauti mokestinę naudą, t. y. tiesiogiai ar netiesiogiai nukelti mokesčio mokėjimo terminus, sumažinti mokėtiną mokesčio sumą arba visiškai išvengti mokesčio mokėjimo, arba padidinti grąžintiną (įskaitytiną) mokesčio permoką (skirtumą), arba sutrumpinti mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo terminus, mokesčių administratorius, apskaičiuodamas mokesčių, taiko turinio viršenybės prieš formą principą. Šiuo atveju mokesčių administratorius neatsižvelgia į formalią mokesčių mokėtojo veiklos išraišką, bet atkuria iškreipiamas ar slepiamas aplinkybes, su kuriomis mokesčių įstatymai sieja apmokestinimą, ir mokesčių apskaičiuoja pagal minėtų mokesčių įstatymų atitinkamas nuostatas.

2. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas, įformindamas apskaitos dokumentus ir pateikdamas mokesčio deklaraciją, suklysta, taip pat kitais atvejais, kai mokesčio mokėtojo veikla neatitinka formalių teisės aktų reikalavimų, tačiau jos turinys atitinka aplinkybes, su kuriomis mokesčių įstatymai sieja apmokestinimą, mokesčiai apskaičiuojamas taikant minėtų mokesčių įstatymų atitinkamas nuostatas.

70 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokestinės prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojų priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus.

2. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

71 straipsnis. Susitarimas dėl mokesčio dydžio

1. Mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas gali pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, jei, apskaičiuojant mokesčius, nė viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrįsti. Pasirašius tokį susitarimą, mokesčių mokėtojas praranda teisę ginčyti mokesčio apskaičiavimo teisingumą, o mokesčių administratorius – apskaičiuoti didesnę sumą negu nurodyta susitarime. Minėtas susitarimas gali būti pasirašytas mokestinio tyrimo ar mokestinio patikrinimo metu, taip pat visų mokestinių ginčų nagrinėjimo etapų metu.

2. Šio straipsnio nuostatos netaikomos administruojant muitus.

72 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas pagal kitų valstybės institucijų dokumentus

1. Mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokestį remdamasis kitų valstybės įstaigų ir institucijų aktais ar kitais dokumentais, surašydamas patikrinimo aktą šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mokestis šio straipsnio 1 dalyje numatytu būdu gali būti apskaičiuojamas tais atvejais, kai minėtoje dalyje nurodytos institucijos pagal įstatymuose nustatytą kompetenciją atlieka asmenų komercinės, ūkinės ar finansinės veiklos patikrinimus ir nustato mokesčių įstatymų pažeidimus, tačiau nėra įgalios šio Įstatymo nustatyta tvarka atlikti mokesčių administravimo veiksmų. Šiuo atveju pakartotinai tikrinti mokesčių mokėtojo mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo mokesčių administratorius neprivalo.

3. Tais atvejais, kai iškyla abejonių dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų institucijų apskaičiavimų pagrįstumo ir teisingumo, mokesčių administratorius turi teisę jų pareikalauti atlikti pakartotinį patikrinimą konkrečiai nurodydamas, dėl ko nesutinkama, arba pats šio Įstatymo nustatyta tvarka patikrinti, ar mokestis apskaičiuotas, deklaruotas ir sumokėtas teisingai.

4. Apskaičiavęs mokestį šio straipsnio nustatyta tvarka, mokesčių administratorius prisiima visą atsakomybę dėl mokesčio apskaičiavimo teisingumo.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKESČIO DEKLARACIJA

73 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Priklausančius mokėti mokesčius mokesčių mokėtojas deklaruoja savarankiškai, išskyrus tiesiogiai atitinkamų mokesčių įstatymuose nurodytus atvejus. Preziumuojama, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi.

2. Jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip, dėl kiekvieno mokesčių mokėtojiui priklausančio mokėti mokesčio pateikiama atskira mokesčio deklaracija.

3. Mokesčio deklaracija gali turėti priedų. Jie laikomi neatsiejama mokesčio deklaracijos dalimi.

74 straipsnis. Mokesčio deklaracijos forma

Jei mokesčio įstatymas nenustato kitaip, atitinkamo mokesčio deklaracijos formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką tvirtina centrinis mokesčių administratorius.

75 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pateikimo būdai

1. Mokesčio deklaracija pateikiama raštu.

2. Šio Įstatymo nurodytais atvejais, taip pat centrinio mokesčių administratoriaus nustatytais kitais atvejais ir tvarka mokesčio deklaracija gali būti pateikta elektroniniu būdu.

3. Mokesčių mokėtojas turi teisę pasirinkti mokesčio deklaracijos pateikimo būdą.

76 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pateikimo terminas

1. Mokesčio deklaracija turi būti pateikta atitinkamam mokesčių administratoriui mokesčio įstatymo nustatytais terminais.

2. Centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais mokesčio deklaracijos pateikimo terminas gali būti pratęstas mokesčių mokėtojo (fizinio asmens) mirties atveju, neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens savininko mirties atveju bei kitais centrinio mokesčių administratoriaus nurodytais atvejais.

3. Jei mokesčio deklaracijos pateikimo termino laikotarpiu atsiranda prievolė mokėti mokesť, mokesčių mokėtojas mokesť privalo sumokėti mokesčio įstatymo nustatytu terminu, nepaisant to, kad mokesčio deklaracijos pateikimo terminas yra pratęstas.

4. Tuo atveju, kai mokesčio mokėtojo pateikta mokesčio deklaracija turėjo trūkumų ir jie šio Įstatymo VII skyriaus ir (arba) 80 straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka buvo pašalinti, laikoma, kad ji buvo pateikta pirminės mokesčių deklaracijos pateikimo dieną.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

77 straipsnis. Mokesčių mokėtojų atleidimas nuo mokesčio deklaracijos ir kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojai laikinai nevykdo veiklos, taip pat kai mokesčių administratorius teisės aktuose nustatytą mokesčių administratoriui pateiktiną informaciją gauna iš trečiųjų šaltinių ir kitais atvejais, kai mokesčio deklaraciją ir (arba) kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus pateikti netikslinga, mokesčių mokėtojai gali būti laikinai atleidžiami nuo mokesčio deklaracijos ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo. Laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo tvarką, terminus ir atvejus nustato centrinis mokesčių administratorius.

2. Jei laikino atleidimo nuo mokesčio deklaracijos pateikimo laikotarpiu atsiranda prievolė mokėti mokesť, mokesčių mokėtojas mokesť privalo sumokėti mokesčio įstatymo nustatytu terminu, nepaisant to, kad mokesčių mokėtojas laikinai atleistas nuo mokesčio deklaracijos pateikimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

78 straipsnis. Bankrutuojančio arba restruktūrizuojamo juridinio asmens mokesčio deklaracijos pateikimas

Jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip, mokesčių mokėtojas – juridinis asmuo privalo, pradėjęs jo bankroto ar restruktūrizavimo procedūrą, per 30 dienų mokesčių administratoriui pateikti atitinkamo mokesčio deklaraciją už laikotarpį nuo mokestinio laikotarpio pradžios iki minėtų procedūrų pradžios (šios deklaracijos pateikimas neatleidžia nuo prievolės pateikti mokesčio deklaraciją už visą mokestinį laikotarpį, jeigu jis pasibaigia iki minėtų procedūrų pabaigos) ir mokesčio deklaraciją už iki minėtų procedūrų pradžios pasibaigusį mokestinį laikotarpį, jeigu šios deklaracijos pateikimo terminas pagal atitinkamą mokesčio įstatymą dar nėra pasibaigęs.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

79 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pasirašymas

1. Mokesčio deklaraciją pasirašo mokesčių mokėtojas arba jo atstovas, taip pat kiti asmenys, nurodyti atitinkamo mokesčio deklaracijos užpildymo nurodymuose.

2. Elektronine forma pateikiama deklaracija patvirtinama elektroniniu parašu arba kitu būdu, užtikrinančiu ją pateikusių mokesčių mokėtojo tapatybę.

80 straipsnis. Mokesčio deklaracijos tikslinimas

1. Mokesčių mokėtojas turi teisę patikslinti mokesčio deklaraciją, jei nėra pasibaigęs šio Įstatymo 68 straipsnyje nustatytas mokesčio apskaičiavimo (perskaičiavimo) terminas.

2. Mokesčių administratorius, nustatęs formalius mokesčio deklaracijos trūkumus, turi teisę juos pašalinti savo iniciatyva, jeigu dėl to nesikeičia mokesčių mokėtojo mokestinė prievolė.

3. Mokesčio deklaracijos tikslinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

TREČIASIS SKIRSNIS MOKESTINĖ PRIEVOLĖ

81 straipsnis. Mokestinės prievolės vykdymas

1. Mokesčių mokėtojas privalo sumokėti mokestį to mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimosios teisės akto nustatyto terminu.

2. Sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodytas papildomai apskaičiuotų mokesčių, paskirtų baudų ir apskaičiuotų delspinigių sumas mokesčių mokėtojas privalo sumokėti per 20 dienų nuo minėto sprendimo įteikimo jam dienos, jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas arba šis straipsnis nenustato kito termino.

3. Mokestinė nepriemoka, kurios sumokėjimas yra atidėtas šio Įstatymo nustatyta tvarka, sumokama mokestinės paskolos sutartyje numatyto terminu.

4. Muitinės administruojamus papildomai apskaičiuotus mokesčius ir su jais susijusias sumas mokesčių mokėtojas privalo sumokėti Bendrijos muitinės kodekse nustatytais muitų mokėjimo terminais. Muitinės administruojamų mokesčių (įskaitant papildomai apskaičiuotus mokesčius) mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

82 straipsnis. Mokestinės prievolės įvykdymo būdai

Konkretaus mokesčių mokėtojo mokestinė prievolė įvykdoma:

- 1) mokesčio ir su juo susijusių sumų sumokėjimu;
- 2) trečiojo asmens atliekamu mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos perėmimu;
- 3) turimos mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymu mokestinei nepriemokai padengti.

83 straipsnis. Mokesčio sumokėjimas

1. Mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos sumokamos per kredito įstaigą arba kitą mokėjimo paslaugų teikėją. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka mokestis gali būti sumokėtas grynaisiais pinigais per mokesčių administratoriaus pareigūną, turintį įgaliojimą priimti grynuosius pinigus.

2. Mokestis ir su juo susijusios sumos laikomos sumokėtais, kai kredito įstaiga arba kitas mokėjimo paslaugų teikėjas įskaito į mokesčių administratoriaus sąskaitą atitinkamą mokesčių mokėtojo inicijuotą mokėjimo operacijos sumą Mokėjimų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Mokestį ir su juo susijusias sumas už mokesčių mokėtoją gali sumokėti tretieji asmenys centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

4. Šiame Įstatyme vartojama mokesčio ir su juo susijusių sumų sumokėjimo sąvoka apima ir mokestį išskaičiuojančio asmens išskaičiuotų mokesčių ir su juo susijusių sumų sumokėjimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1297](#), 2007-10-18, *Žin.*, 2007, Nr. 114-4629 (2007-11-08)

Nr. [XI-99](#), 2008-12-22, *Žin.*, 2008, Nr. 149-6023 (2008-12-30)

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1160](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7417 (2010-12-11)

84 straipsnis. Mokesčių mokėtojo sumokėtų sumų įskaitymas

1. Mokesčių mokėtojo sumokėtos sumos įskaitomos pagal mokėjimo nurodyme mokesčių mokėtojo nurodytą įmokos kodą. Sumokėtų sumų kodavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Jei mokesčių mokėtojas konkrečiai nenurodo, už ką turi būti įskaityta jo sumokėtoji suma, ji įskaitoma centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

2. Dėl muitinės administruojamų mokesčių Vyriausybė gali nustatyti kitokią sumokėtų sumų įskaitymo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

85 straipsnis. Mokesčių paskirstymas

1. Mokesčiai paskirstomi taip, kaip nustatyta Biudžeto sandaros įstatyme bei atitinkamų mokesčių įstatymuose. Jeigu įstatymuose nėra nurodyta, kur paskirstomi mokesčiai, jie įskaitomi į valstybės biudžetą.

2. Jeigu atskiro mokesčio įstatymas nenustato kitaip, delspinigių, baudų, palūkanų pagal mokestinės paskolos sutartį, šių palūkanų delspinigių sumos paskirstomos tokia pat tvarka kaip ir mokestis, su kuriuo jos susijusios.

86 straipsnis. Mokestinės nepriemokos perėmimas

Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, mokesčių administratoriui leidus, gali perimti kiti asmenys. Tokiems asmenims taikomos visos mokestinės nepriemokos sumokėjimą ir išieškojimą reglamentuojančios mokesčių įstatymų nuostatos, kurios būtų taikomos mokesčių mokėtojui.

87 straipsnis. Mokesčių permokos įskaitymas ir grąžinimas

1. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokestinei nepriemokai padengti.

2. Mokestį išskaičiuojančio asmens permokėtos gyventojų pajamų mokesčio sumos gali būti įskaitomos tik gyventojų pajamų mokesčiui bei su juo susijusioms sumoms padengti ir tik tuo atveju, jeigu jos nesusidarė dėl per daug išskaityto pajamų mokesčio.

3. Valstybinio socialinio draudimo įmokų permoka negali būti įskaitoma kitų mokesčių nepriemokai padengti, o kitų mokesčių permoka negali būti įskaitoma valstybinio socialinio draudimo įmokų nepriemokai padengti.

4. Muitinės administruojamų mokesčių permokos įskaitymo kitų mokesčių nepriemokai padengti, taip pat kitų mokesčių permokos įskaitymo muitinės administruojamų mokesčių nepriemokai padengti tvarką nustato finansų ministras.

5. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokestinei nepriemokai padengti, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas turi laiku negrąžintų skolų valstybei pagal paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ar pagal paskolas, dėl kurių kreditoriams suteikta valstybės garantija, permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka iš šių sumų padengus mokestinę nepriemoką, naudojamos minėtoms skoloms dengti finansų ministro nustatyta tvarka. Padengus šias skolas likusios sumos grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu.

6. Mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio Įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą. Jei dėl mokesčio permokos grąžinimo bus atliekamas mokestinis patikrinimas, šis patikrinimas turi būti pradėtas per 5 dienas nuo šio straipsnio 7 dalies 1 punkte nustatytų terminų pabaigos dienos.

7. Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką tokia tvarka:

1) mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. Tais atvejais, kai mokesčių administratorius paprašo mokesčių mokėtoją pateikti papildomus dokumentus, 30 dienų terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po pareikalautų dokumentų gavimo dienos. Gyventojų pajamų mokesčio permoka, priklausanti grąžinti mokesčių mokėtojui pagal jo metinę gyventojų pajamų mokesčio deklaraciją, grąžinama mokesčių mokėtojo prašymu ne vėliau kaip iki atitinkamų metų liepos 31 dienos, o jei prašymas pateikiamas pasibaigus atitinkamos metinės deklaracijos pateikimo terminui, – ne vėliau kaip per 90 dienų po prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. Šiame punkte nustatyti terminai netaikomi, jei yra šios dalies 2 punkte nurodytos aplinkybės;

2) tais atvejais, kai dėl mokesčio permokos grąžinimo atliekamas mokesčių mokėtojo mokestinis patikrinimas arba su mokesčio permokos grąžinimu susiję klausimai yra sudedamoji mokesčių administratoriaus atliekamo to mokesčių mokėtojo patikrinimo dalis, mokesčio permoka turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 20 dienų po mokesčių administratoriaus sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo

susijusios sumos (jei pažeidimų nenustatyta, – pažymos apie tai), įteikimo mokesčių mokėtojai dienos.

8. Mokesčio sumos, taip pat mokesčių mokėtojo naudai apskaičiuotų palūkanų sumos mokesčių mokėtojai grąžinamos iš tų biudžetų, į kuriuos atitinkamos mokesčio sumos buvo sumokėtos (įskaitytos), arba iš jų teises ar įsipareigojimus perėmusių biudžetų. Minėtos sumos išmokamos tokiomis proporcijomis, kokiomis grąžinimo metu yra paskirstomas mokestis.

9. Mokesčių administratorius, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negrąžinęs mokesčio permokos sumos, mokesčių mokėtojo naudai skaičiuoja palūkanas iki mokesčio permoka bus grąžinta. Palūkanų dydis yra lygus delspinigių už ne laiku sumokėtą mokestį dydžiui.

10. Jei mokesčių mokėtojas pageidauja, kad mokesčio permoka būtų įskaityta mokesčiams, kurių mokėjimo terminas nepasibaigęs, taip pat finansų ministro nustatyta tvarka mokesčiams muitinėje įskaityti, jis dėl to pateikia atitinkamą prašymą.

11. Prašymo grąžinti arba įskaityti mokesčio permoką pateikimo tvarką bei formas nustato centrinis mokesčių administratorius. Centrinis mokesčių administratorius turi teisę nustatyti prie prašymo pridėtinų dokumentų sąrašą, taip pat atvejus, kada mokesčio permoka grąžinama mokesčių mokėtojai be atskiros prašymo.

12. Jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenumatyta kitaip, su mokesčiu susijusios sumos permoka, taip pat susidaręs mokesčio skirtumas grąžinami (įskaitomi) ta pačia tvarka kaip ir mokesčio permoka.

13. Jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiros mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus. Į paminėtą terminą neįskaičiuojami kalendoriniai metai, kuriais dėl grąžintinų (įskaitytinų) sumų vyko mokestiniai arba teisminiai ginčai arba buvo taikoma abipusio susitarimo procedūra, numatyta Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną.

14. Muitų permokoms šio straipsnio nuostatos taikomos tik tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.

15. Mokesčio permoka (skirtumas), kuri negali būti grąžinta (įskaityta) šio straipsnio 13 dalyje nurodytu pagrindu, nurašoma iš biudžeto apskaitos dokumentų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

88 straipsnis. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas arba išdėstymas

1. Mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti. Mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Šio sprendimo pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis.

2. Sprendimas atidėti mokestinės nepriemokos mokėjimą ar jį išdėstyti gali būti priimtas tik nustčius, kad nedelsiant ją sumokėjus mokesčių mokėtojo finansinė būklė taptų kritine arba mokesčių mokėtojas turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo finansinius įsipareigojimus, tačiau šios mokestinės nepriemokos mokėjimo atidėjimas ar išdėstymas suteiktų jam galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę ir sumokėti mokestinę nepriemoką vėliau.

3. (Neteko galios).

4. Tuo atveju, kai mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminas yra atidedamas ar išdėstomas, iš mokesčių mokėtojo gali būti pareikalauta Civilinio kodekso nustatyta tvarka užtikrinti mokestinės nepriemokos sumokėjimą įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija.

5. Už suteiktą mokestinę paskolą mokamos palūkanos, kurių dydį nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į vidutinę praėjusio kalendorinio ketvirčio aukciono būdu išleistų litais Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinį vidurkį. Mokesčių mokėtojai laiku nesumokėjus įmokų pagal mokestinės paskolos sutartimi patvirtintą mokėjimo grafiką, skaičiuojamos padidintos palūkanos, o nesumokėjus palūkanų pagal mokestinės paskolos sutartį – palūkanų delspinigiai. Padidintos palūkanos ir palūkanų delspinigiai skaičiuojami iki tos dienos, kol atitinkamos sumos yra sumokamos (įskaitomos). Padidintų palūkanų ir palūkanų delspinigių dydis yra lygus delspinigių už laiku nesumokėtą mokestį dydžiui.

6. Šio Įstatymo 100 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies. Šiam atleidimui *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 100 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios atleidimo nuo delspinigių tvarką.

7. Jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiama. Šiuo atveju už mokestinę paskolą sumokėta palūkanų suma perskaičiuojama atsižvelgiant į faktiškai pasinaudotą mokestinės paskolos sumą, o nuo likusių nesumokėtų sumų nepertraukiamai šio Įstatymo 96–98 straipsnių nustatyta tvarka skaičiuojami delspinigiai. Mokestinės paskolos sutartis taip pat nutraukiama, jei mokesčių mokėtojui iškeliamas bankroto byla.

8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos gyventojų pajamų mokestį išskaičiuojančiam asmeniui, išskyrus atvejus, kai prašoma atidėti mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo patikrinimo metu papildomai apskaičiuoto gyventojų pajamų mokesčio bei su juo susijusių sumų sumokėjimo terminą.

9. Muitams ir su jais susijusioms sumoms šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)(papildyta nauja 6 dalimi)

89 straipsnis. Raginimas mokestinę prievolę įvykdyti geruoju

1. Mokesčių mokėtojui, laiku nevykdančiam savo mokestinės prievolės, mokesčių administratorius įteikia raginimą geruoju sumokėti mokestį ir su juo susijusias sumas vienu iš šių atvejų:

1) įsiteisėja sprendimas dėl mokesčių mokėtojo skundo mokestiniuose ginčiuose, tai yra apskundus mokesčių administratoriaus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija savo sprendimu nepatenkina mokesčių mokėtojo skundo ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas nustatytu terminu neapskundžia; arba mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepatenkinantis mokesčių mokėtojo skundo, yra galutinis;

2) priimamas neigiamas sprendimas dėl mokesčių mokėtojo prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą;

3) nutraukiama mokestinės paskolos sutartis.

2. (Neteko galios nuo 2007 m. liepos 19 d.)

3. Mokesčių administratorius leidžia mokesčių mokėtojui sumokėti raginime nurodytas sumas per 20 dienų nuo raginimo mokesčių mokėtojui įteikimo dienos, jeigu mokesčio įstatymas nenustato kito termino.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

90 straipsnis. Likviduojamo juridinio asmens mokestinės prievolės vykdymo tvarka

1. Likviduojamo juridinio asmens mokestinė nepriemoka padengiama iš šio asmens turimų piniginių lėšų, taip pat lėšų, gautų realizavus jo turtą, atsižvelgiant į įstatymuose nustatytą reikalavimų tenkinimo eilę.

2. Tais atvejais, kai likviduojamo neribotos turtinės atsakomybės juridinio asmens turto nepakanka mokestinei nepriemokai padengti, likusi dalis gali būti išieškoma iš šio juridinio asmens dalyvių, kurie atsako pagal juridinio asmens prievolės, turto Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

3. Likviduojamam juridiniam asmeniui visiškai įvykdžius mokestinę prievolę, turimos mokesčio permokos grąžinamos jam šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyta tvarka. Neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens turimos mokesčio permokos po šio juridinio asmens likvidavimo grąžinamos jo dalyviams.

4. Pranešimus apie likviduojamo juridinio asmens atsiskaitymą su biudžetu juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikia Valstybinė mokesčių inspekcija.

91 straipsnis. Reorganizuojamo ir pertvarkomo juridinio asmens mokestinės prievolės vykdymas

1. Reorganizuoto juridinio asmens mokestinę prievolę privalo įvykdyti jo teisių ir pareigų perėmėjas. Reorganizuoto juridinio asmens dalyviai, jei jie atsako už juridinio asmens prievoles, už šio asmens mokestinės prievolės įvykdymą atsako Civilinio kodekso nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Reorganizuoto juridinio asmens teisių ir pareigų perėmėjui pereina prievolė padengti visas nesumokėtas reorganizuoto juridinio asmens mokesčio ir su juo susijusias sumas (tarp jų paaiškėjusias po juridinio asmens reorganizavimo).

3. Tais atvejais, kai reorganizuojamas juridinis asmuo mokestinės nepriemokos neturi, reorganizuoto juridinio asmens turima mokesčio permoka šio Įstatymo 87 straipsnio nustatyta tvarka grąžinama (įskaitoma) reorganizuoto juridinio asmens teisių ir pareigų perėmėjui. Ši nuostata taikoma ir tais atvejais, kai mokesčio permoka paaiškėja po juridinio asmens reorganizavimo užbaigimo.

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatos taikomos ir atskiriamoms akcinėms bendrovėms bei uždarosioms akcinėms bendrovėms.

5. Pertvarkyto juridinio asmens mokestines prievoles bendra tvarka vykdo po pertvarkymo veikiantis juridinis asmuo.

92 straipsnis. Mirusio fizinio asmens mokestinės prievolės vykdymas

Mirusio fizinio asmens mokestinę nepriemoką privalo padengti šio asmens turto paveldėtojai Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

93 straipsnis. Mokestinės prievolės pasibaigimas

1. Mokestinė prievolė pasibaigia, kai:

- 1) įvykdoma mokestinė prievolė;
- 2) mokesčių administratorius priverstinai išieško mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką;
- 3) įstatymų nustatytais atvejais mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas susitaria;
- 4) įstatymų nustatytais atvejais mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo mokestinės prievolės vykdymo;
- 5) skolininkas ir kreditorius sutampa;
- 6) juridinis asmuo likviduotas, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai prievolę turi įvykdyti kiti asmenys;
- 7) fizinis asmuo mirė ir nėra galimybės padengti mokestinės nepriemokos iš mirusio asmens palikimo;
- 8) suėjo mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

2. Muitinės administruojamų mokesčių mokestinė prievolė, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, taip pat pasibaigia, jei deklaravus prekes muitinės procedūrai įforminti:

- 1) muitinės deklaracija pripažįstama negaliojančia;
- 2) tos prekės iki jų išleidimo sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos, muitinės nurodymu sunaikinamos arba perduodamos valstybės nuosavybėn, arba sunaikinamos, arba negrįžtamai prarandamos dėl faktinės prekių prigimties, nenumatytų arba nenugalimos jėgos aplinkybių;
- 3) jeigu prekės sulaikomos jų neteisėto įvežimo metu ir tuo pačiu metu arba vėliau konfiskuojamos.

3. Mokesčių administratoriui perleidus reikalavimo teisę akcinei bendrovei Turto bankui, mokestinė nepriemoka nurašoma iš biudžeto pajamų apskaitos dokumentų.

Redakcija nuo 2014-10-01:

3. Mokesčių administratoriui perleidus reikalavimo teisę centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoji, mokestinė nepriemoka nurašoma iš biudžeto pajamų apskaitos dokumentų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

94 straipsnis. Restruktūrizuojamų ir bankrutuojančių įmonių mokestinių prievolių vykdymo ir pasibaigimo ypatumai

Lietuvos Respublikos įstatymuose ir jų pagrindu priimtuose jų lydimuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose įmonių restruktūrizavimo ar bankroto procedūras, gali būti nustatomos specialios mokestinės prievolės vykdymo taisyklės, taip pat jos įvykdymo būdai bei pasibaigimo pagrindai. Tokiais atvejais šis įstatymas taikomas tiek, kiek atitinkamų klausimų nereglementuoja minėti įstatymai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKESTINĖS PRIEVLĖS ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

95 straipsnis. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai

1. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai yra:

- 1) delspinigiai;
- 2) turto areštas;
- 3) nurodymas kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų);
- 4) hipoteka ar įkeitimas;
- 5) laidavimas ar garantija, įskaitant atvejus, kada laidavimu arba garantija užtikrinamas galinčios atsirasti mokestinės prievolės įvykdymas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nurodytų mokestinės prievolės užtikrinimo būdų taikymas nepanaikina mokesčių mokėtojo prievolės sumokėti mokesčių administratoriaus apskaičiuotus delspinigius.

3. Mokesčių administratorius gali naudoti ir kitus šio ir kitų įstatymų nustatytus atsiradusios arba galinčios atsirasti mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

96 straipsnis. Delspinigiai

1. Delspinigiai mokesčių mokėtojui skaičiuojami:

- 1) už nesumokėtą arba pavėluotai į biudžetą sumokėtą mokesčių mokėtojo deklaruotą mokestį arba mokesčių mokėtojo (atitinkamo mokesčio įstatyme numatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį (įskaitant muitinės deklaracijoje apskaičiuotą mokestį);
- 2) už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytą nedeklaruotą deklaruojamą ar neapskaičiuotą nedeklaruojamą mokestį (įskaitant mokestį, kuris turėjo būti apskaičiuotas muitinės deklaracijoje);
- 3) už pagal mokesčių mokėtojo prašymą nepagrįstai grąžintą (įskaitytą) mokesčio permoką (išskyrus tuos atvejus, kai per daug grąžinama (įskaitoma) dėl mokesčių administratoriaus klaidos).

2. Jei atitinkamas mokesčio įstatymas nenustato kitaip, šis mokestinės prievolės užtikrinimo būdas netaikomas biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui.

97 straipsnis. Delspinigių skaičiavimo pradžia

1. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai mokestis pagal tuo metu galiojančius mokesčių teisės aktus turėjo būti sumokėtas į biudžetą.

2. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju delspinigiai skaičiuojami nuo kitos dienos po to, kai mokestis pagal tuo metu galiojančius mokesčių teisės aktus turėjo būti

sumokėtas į biudžetą, iki patikrinimo rezultatus įforminančio dokumento surašymo dienos, o nesumokėjus mokesčio per šio Įstatymo 81 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą (muitinės administruojamo mokesčio – per šio Įstatymo 81 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą), delspinigių skaičiavimas tęsiamas nuo kitos dienos po minėto termino pasibaigimo.

3. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju delspinigiai skaičiuojami nuo tos dienos, kai tokia permoka buvo grąžinta (įskaityta).

4. Delspinigiams už nesumokėtus muitus šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitų teisės aktams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

98 straipsnis. Delspinigių skaičiavimo trukmė

1. Delspinigiai, pradėti skaičiuoti šio Įstatymo 97 straipsnyje nustatyta tvarka, skaičiuojami kiekvieną dieną ir baigiami skaičiuoti:

1) mokesčio sumokėjimo (sugrąžinimo) į biudžetą dieną (įskaitytinai) arba

2) tą dieną, kai mokestinė prievolė pasibaigia kitais šio Įstatymo 93 straipsnyje nustatytais pagrindais.

2. Delspinigiai, pradėti skaičiuoti šio Įstatymo 97 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, skaičiuojami ne ilgiau kaip 180 dienų nuo teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką atsiradimo dienos, o mokesčių mokėtojai nesumokėjus jo (atitinkamo mokesčio įstatyme nustatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuoto nedeklaruojamo mokesčio, – ne ilgiau kaip 180 dienų nuo atitinkamo mokesčio įstatyme numatyto sumokėjimo termino. Sustabdžius mokesčio priverstinį išieškojimą šio Įstatymo 110 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju, delspinigiai skaičiuojami už visą sustabdymo laikotarpį, jeigu mokesčių mokėtojo skundas buvo atmestas.

3. Teisės aktai, kuriuose nustatomas trumpesnis delspinigių skaičiavimo laikotarpis, taikomi po jų įsigaliojimo pradėtiems skaičiuoti delspinigiams. Iki minėtų teisės aktų įsigaliojimo pradėtų skaičiuoti delspinigių skaičiavimas tęsiamas ne ilgiau, negu šiuose teisės aktuose nustatytas delspinigių skaičiavimo terminas. Jeigu delspinigiai iki minėtų teisės aktų įsigaliojimo buvo skaičiuojami ilgiau, negu nustatyta šiuose teisės aktuose, delspinigių skaičiavimas nutraukiamas.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos netaikomos skaičiuojant delspinigius už nesumokėtus muitus.

99 straipsnis. Delspinigių dydis

Delspinigių dydį ir jo apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į vidutinę praėjusio kalendorinio ketvirčio aukciono būdu išleistų litais Lietuvos Respublikos valstybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinį vidurkį. Delspinigių dydis nustatomas minėtąją palūkanų normą padidinus 10 procentinių punktų.

100 straipsnis. Atleidimas nuo delspinigių

1. Mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu:

1) (neteko galios nuo 2007-07-19);

2) yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas;

3) kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims.

2. Nuo delspinigių mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

3. Atsisakymą atleisti nuo delspinigių mokesčių mokėtojas gali apskusti šio Įstatymo IX skyriuje nustatyta tvarka.

4. Priimant sprendimus atleisti nuo už nesumokėtus muitus skaičiuojamų delspinigių arba jų netaikyti, šio straipsnio nuostatų laikomasi tiek, kiek jos neprieštarauja Bendrijos muitinės kodekso nuostatom.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

101 straipsnis. Turto areštas

1. Turto areštas – šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis taikomas mokesčių mokėtojo nuosavybės teisės į turtą arba atskirų šios teisės sudedamųjų dalių – valdymo, naudojimosi, disponavimo – priverstinis laikinas apribojimas siekiant užtikrinti mokestinės prievolės įvykdymą.

2. Mokesčių mokėtojo turto areštuojama ne daugiau negu tiek, kad būtų galima realiai ir visiškai užtikrinti mokestinių nepriemokų išieškojimą ir padengti su turto areštu bei išieškojimu susijusias išlaidas.

3. Mokesčių mokėtojo turtas gali būti areštuojamas, jeigu mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymo nustatyta tvarka nesumokėjo mokesčio ir su juo susijusių sumų arba jeigu mokesčių administratoriui priėmus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, yra pavojus, kad mokesčių mokėtojas jam priklausantį turtą gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų.

4. Mokesčių mokėtojo turtas taip pat gali būti areštuojamas, jeigu patikrinimo, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas mokestis, metu, taip pat pavedimo dėl specialisto išvados teikimo vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymų pažeidimų ir yra pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas jam priklausantį turtą gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų. Šiuo atveju gali būti areštuojamas tik toks mokesčių mokėtojo turtas, kuris registruojamas atitinkamo turto registre, taip pat mokesčių mokėtojui grąžintina mokesčio permoka (skirtumas).

5. Mokesčių administratorius įkainoja areštuojamą turtą rinkos kainomis. Mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus įkainojimu, turi teisę jį ginčyti įstatymų nustatyta tvarka.

6. Mokesčių administratoriaus vykdomam turto areštui *mutatis mutandis* taikomos Civilinio proceso kodekso XLVIII skyriaus 675 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalyse, 677, 678, 679, 680, 683, 684 straipsniuose, 686 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 688 straipsnyje nustatytos taisyklės. Šiuo atveju mokesčių administratoriaus pareigūnas turi visas teises ir pareigas dėl mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų, kaip ir šio kodekso nustatyta tvarka turtą areštuojantis antstolis.

102 straipsnis. Nurodymas kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigai nutraukti pinigų išdavimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)

Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus kredito įstaigoms, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoms nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, *Žin.*, 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

103 straipsnis. Hipoteka (įkeitimas)

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti mokestinės prievolės įvykdymą, turi teisę:

1) priimti sprendimą dėl mokesčių mokėtojo turto priverstinės hipotekos (įkeitimo) nustatymo;

2) sudaryti su mokesčių mokėtoju hipotekos arba įkeitimo sutartį.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytais atvejais mokesčių administratorius duomenis apie priverstinės hipotekos (įkeitimo) nustatymą, pakeitimą ar pabaigą nedelsdamas, ne vėliau kaip per 24 valandas, pateikia Hipotekos registrui ir priverstinė hipoteka (įkeitimas) įregistruojama Hipotekos registre Hipotekos registro nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)

104 straipsnis. Laidavimo arba garantijos pareikalavimas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais, kai to reikia tinkamam mokestinių prievolių vykdymui užtikrinti (įskaitant mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo ir grąžinimo pagrįstumą), mokesčių administratorius turi teisę pareikalauti, kad mokesčių mokėtojas pateiktų laidavimo arba garantijos dokumentą, pagal kurį laiduotojas arba garantas įsipareigoja įvykdyti mokesčio mokėtojo mokestines prievoleles, jei šios nebus vykdomos atitinkamų mokesčių įstatymų nustatytais terminais.

2. Laiduotoju arba garantu gali būti centriniam mokesčių administratoriui jo nustatyta tvarka užregistruotas Lietuvos Respublikos asmuo – bankas, draudimo įmonė arba kitas trečiasis asmuo, taip pat kitas Bendrijoje įsteigtas trečiasis asmuo, kurie atitinka Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus.

3. Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenumatyta kitaip, šiame straipsnyje nurodytų laidavimo arba garantijos sumos apskaičiavimo, tikslinimo, taip pat laidavimo arba garantijos dokumentų priėmimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės institucija.

4. Centrinis mokesčių administratorius gali nustatyti laiduotojų arba garantų išduodamų dokumentų formas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

104¹ straipsnis. Mokestinės prievolės nustatymas pagal paskutinės prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio mokesčių mokėtojo pateiktos mokesčio deklaracijos duomenis

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti nedeklaruotos mokestinės prievolės įvykdymą, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi teisę savo sprendimu nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę pagal paskutinės prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio mokesčių mokėtojo pateiktos to mokesčio deklaracijos, kurioje mokesčių mokėtojas deklaravo mokėtiną mokesčio sumą, duomenis, jeigu mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymo nustatyta tvarka laiku nepateikia atitinkamo mokesčio deklaracijos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka mokesčių administratoriaus nustatyta mokestinei prievolei taikomos mokesčių mokėtojo deklaratos mokestinės prievolės vykdymo taisyklės ir laikoma, kad ši mokestinė prievolė deklaruota paskutinę mokesčio įstatyme nustatytą mokesčio deklaracijos pateikimo termino dieną.

3. Šio straipsnio nuostatos nepanaikina mokesčių mokėtojo pareigos mokesčio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti mokestį ir pateikti mokesčio deklaraciją. Jeigu, pasibaigus mokesčio deklaracijos pateikimo terminui, mokesčių mokėtojas pateikia mokesčio deklaraciją, mokesčių administratoriaus nustatyta mokestinė prievolė patikslinama pagal tos pateiktos mokesčio deklaracijos duomenis.

4. Šio straipsnio nuostatos neriboja mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokestinį patikrinimą to mokestinio laikotarpio, dėl kurio mokesčių administratorius nustatė mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę, ir šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti (perskaičiuoti) mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokestį.

5. Skundai dėl mokesčių administratoriaus sprendimo šio straipsnio nustatyta tvarka nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę nagrinėjami šio įstatymo 146 straipsnyje nustatyta tvarka.

Papildytas straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

104² straipsnis. Nurodymas mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti galimos paslėpti atsiskaitant grynaisiais pinigais mokestinės prievolės įvykdymą, turi teisę duoti nurodymą mokesčių mokėtojui laikinai (iki vieno metų) su juridiniais asmenimis ir ūkinę komercinę veiklą vykdančiais fizikiniais asmenimis atsiskaityti (išmokėti arba gauti pinigus) tik negrynaisiais pinigais (toliau šiame

straipsnyje – nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais). Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas tik juridiniams asmenims ir ūkinę komercinę veiklą vykdančioms fiziniams asmenims.

2. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas, jeigu mokesčių mokėtojas arba mokesčių mokėtojo – juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, veikdamas to juridinio asmens naudai arba interesais, buvo pripažintas kaltu arba jam buvo paskirta administracinė nuobauda dėl apgaulingo ar aplaidaus apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir (ar) jo realizavimo, nelegalaus darbo, darbo užmokesčio mokėjimo tvarkos pažeidimo, buhalterinės piniginių lėšų ir materialinių vertybių apskaitos taisyklių pažeidimo, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimo ir teistumas neišnykęs ir nepanaikintas arba nuo tos dienos, kurią pasibaigia administracinės nuobaudos vykdymas, nėra praėję daugiau kaip vieni metai.

3. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais taip pat gali būti duodamas, jeigu patikrinimo, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas mokestis, metu, taip pat pavedimo dėl specialisto išvados teikimo vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymų pažeidimų ir yra pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokėti mokesčius.

4. Tuo atveju, kai nurodymo atsiskaityti negrynaisiais pinigais neįmanoma įvykdyti dėl objektyvių priežasčių, mokesčių mokėtojas nedelsdamas privalo apie tai pranešti mokesčių administratoriui, nurodyti konkrečius atsiskaitymo grynaisiais pinigais atvejus ir pateikti tai pagrindžiančius įrodymus.

Papildytas straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKESTINĖS NEPRIEMOKOS PRIVERSTINIS IŠIEŠKOJIMAS

105 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką atsiradimas

1. Mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, jeigu yra bent vienas iš nustatytų pagrindų:

1) mokesčių mokėtojas nesumoka mokesčio ir su juo susijusių sumų, nurodytų mokesčių administratoriaus raginime;

2) mokesčių mokėtojas nesumoka deklaruoto mokesčio arba muitinės deklaracijoje nurodyto mokesčio atitinkamo mokesčio įstatyme ar jo pagrindu priimtame lydimajame teisės akte nustatytu terminu;

3) mokesčių mokėtojas šio Įstatymo 81 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytais terminais nesumoka mokesčių administratoriaus sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodyto mokesčio ir su juo susijusių sumų.

2. Teisė išieškoti mokestinę nepriemoką įgyjama kitą dieną po to, kai pasibaigia raginime geruoju sumokėti mokestį ir su juo susijusias sumas nurodytas terminas, o jeigu raginimas nesiunčiamas, – kitą dieną po šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatyto termino pabaigos. Tais atvejais, kai pasibaigus mokesčio sumokėjimo terminui mokesčių mokėtojas mokesčio deklaraciją pateikia pavėluotai arba pateikia patikslintą mokesčių deklaraciją, mokesčių administratorius įgyja teisę išieškoti patikslintoje mokesčių deklaracijoje nurodytą mokestį ir su juo susijusius delspinigius kitą dieną po minėtos deklaracijos pateikimo dienos.

3. Šio straipsnio nuostatos muitų ir su jais susijusių sumų nepriemokai taikomi tiek, kiek jos neprieštaruja Bendrijos muitų teisės aktų nuostatoms.

Straipsnio redakcija nuo 2015-01-01:

105 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką atsiradimas

1. Mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, jeigu yra bent vienas iš nustatytų pagrindų:

1) mokesčių mokėtojas nesumoka mokesčio ir su juo susijusių sumų, nurodytų mokesčių administratoriaus raginime;

2) mokesčių mokėtojas nesumoka deklaruoto mokesčio arba muitinės deklaracijoje nurodyto mokesčio atitinkamo mokesčio įstatyme ar jo pagrindu priimtame lydimajame teisės akte nustatytu terminu;

3) mokesčių mokėtojas šio Įstatymo 81 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytais terminais nesumoka mokesčių administratoriaus sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodyto mokesčio ir su juo susijusių sumų.

2. Teisė išieškoti mokestinę nepriemoką įgyjama kitą dieną po to, kai pasibaigia raginime geruoju sumokėti mokestį ir su juo susijusias sumas nurodytas terminas, o jeigu raginimas nesiunčiamas, – kitą dieną po šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatyto termino pabaigos. Tais atvejais, kai pasibaigus mokesčio sumokėjimo terminui mokesčių mokėtojas mokesčio deklaraciją pateikia pavėluotai arba pateikia patikslintą mokesčių deklaraciją, mokesčių administratorius įgyja teisę išieškoti patikslintoje mokesčių deklaracijoje nurodytą mokestį ir su juo susijusius delspinigius kitą dieną po minėtos deklaracijos pateikimo dienos.

3. Teisę priverstinai išieškoti laiku nesumokėtą baudą už administracinę teisės pažeidimą mokesčių administratorius įgyja kitą dieną po to, kai pasibaigia Administracinių teisės pažeidimų kodekso 313 straipsnyje numatytas baudos sumokėjimo terminas. Tuo atveju, kai baudos už administracinę teisės pažeidimą mokėjimas buvo atidėtas ar išdėstytas šio Įstatymo ar Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka, teisę priverstinai išieškoti laiku nesumokėtą baudą už administracinę teisės pažeidimą mokesčių administratorius įgyja kitą dieną po to, kai nutraukiama mokestinės paskolos sutartis arba pasibaigia baudos už administracinę teisės pažeidimą mokėjimo, atidėjimo ar išdėstymo terminas.

4. Šio straipsnio nuostatos muitų ir su jais susijusių sumų nepriemokai taikomi tiek, kiek jos neprieštaruja Bendrijos muitų teisės aktų nuostatoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, *Žin.*, 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, *Žin.*, 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

106 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1. Mokestinė nepriemoka priverstinai gali būti išieškoma:

1) duodant kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) pateikiant laiduotojui arba garantui reikalavimą įvykdyti mokesčių mokėtojo prievolę ir už mokesčių mokėtoją sumokėti mokestinę nepriemoką (jeigu mokestinės prievolės įvykdymas užtikrintas laidavimu arba garantija);

3) duodant kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos, jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos išieškojimo iš mokesčių mokėtojo, laiduotojo arba garanto turto. Šį sprendimą vykdo antstoliai Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

5) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos, užtikrintos priverstine hipoteka (įkeitimu), išieškojimo iš įkeisto turto. Šis sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomos, kai mokesčių administratorius įstatymų arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais atlieka išieškojimą kitos valstybės naudai.

3. Mokesčių administratorius išieškojimo teisę gali perduoti kitai valstybei įstatymų arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais.

4. Mokesčių administratoriaus veiklą reglamentuojantys kiti teisės aktai gali nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išieškojimo priemonių eilę ir nutraukimo pagrindus bei tvarką.

Straipsnio redakcija nuo 2015-01-01:

106 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1. Mokestinė nepriemoka priverstinai gali būti išieškoma:

1) duodant kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) pateikiant laiduotojui arba garantui reikalavimą įvykdyti mokesčių mokėtojo prievolę ir už mokesčių mokėtoją sumokėti mokestinę nepriemoką (jeigu mokestinės prievolės įvykdymas užtikrintas laidavimu arba garantija);

3) duodant kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos, jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos išieškojimo iš mokesčių mokėtojo, laiduotojo arba garanto turto. Šį sprendimą vykdo antstoliai Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

5) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos, užtikrintos priverstine hipoteka (įkeitimu), išieškojimo iš įkeisto turto. Šis sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka priimtus nutarimus skirti baudas priverstine tvarka iš asmens turto ir (ar) lėšų (įskaitant pinigines lėšas asmens sąskaitose, esančiose kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigose) vykdo antstoliai pagal mokesčių administratoriaus sprendimą dėl priverstinio baudos išieškojimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Jeigu antstolis, vykdydamas priverstinį baudos už administracinę teisės pažeidimą išieškojimą, per vienerius metus nuo mokesčių administratoriaus sprendimo dėl priverstinio baudos išieškojimo pateikimo jam neranda asmens turto ir (ar) lėšų, iš kurių gali būti priverstinai išieškota bauda, antstolis mokesčių administratoriaus sprendimą dėl priverstinio baudos išieškojimo su žyma, kad išieškojimas negalimas, grąžina mokesčių administratoriui.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomos, kai mokesčių administratorius įstatymų arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais atlieka išieškojimą kitos valstybės naudai.

4. Mokesčių administratorius išieškojimo teisę gali perduoti kitai valstybei įstatymų arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais.

5. Mokesčių administratoriaus veiklą reglamentuojantys kiti teisės aktai gali nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų išieškojimo priemonių eilę ir nutraukimo pagrindus bei tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, *Žin.*, 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, *Žin.*, 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

107 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis

1. Mokesčio ir su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo senaties terminas yra 5 metai.

2. Mokesčio priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti mokesį atsiradimo dienos.

3. Suėjus mokesčio priverstinio išieškojimo senaties terminui, pasibaigia ir su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo senaties terminas.

4. Mokesčių administratorius, pasibaigus mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminui, neturi teisės imtis jokių išieškojimo veiksmų, taip pat be mokesčių mokėtojo prašymo ar sutikimo įskaityti mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos (skirtumo) mokestinei nepriemokai, kurios pasibaigęs priverstinio išieškojimo senaties terminas, padengti.

5. Šio Įstatymo 106 straipsnyje nurodytais būdais pradėjus mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, jos užbaigiamos nepaisant to, jog jų vykdymo metu pasibaigia mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas. Tuo atveju, kai nurodytais atvejais išieškoti mokestinės nepriemokos visiškai ar iš dalies nepavyksta, pakartotinai inicijuoti mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūrą galima tik tuo atveju, jei nepasibaigęs mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

Papildoma nuo 2015-01-01:

6. Baudų už administracinius teisės pažeidimus priverstinio išieškojimo senaties terminas nustatytas Administracinių teisės pažeidimų kodekse.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, *Žin.*, 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

108 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties nutrūkimo pagrindai

1. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis nutrūksta, kai:

1) šio Įstatymo 110 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu sustabdomas mokestinės nepriemokos priverstinis išieškojimas;

2) šio Įstatymo 110 straipsnio 2 dalyje nurodytu pagrindu sustabdomas mokestinės nepriemokos priverstinis išieškojimas;

3) priimamas sprendimas sustabdyti arba netaikyti mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo pradėjus taikyti abipusio susitarimo procedūrą, numatytą Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną;

4) kitų įstatymų arba teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka sustabdomas mokestinės nepriemokos išieškojimas.

2. Po išieškojimo senaties termino nutrūkimo mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis prasideda iš naujo:

1) šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju – nuo sprendimo dėl mokesčių mokėtojo skundo mokestiniuose ginčiuose įsiteisėjimo dienos, kai, apskundus mokesčių administratoriaus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija savo sprendimu nepatenkina mokesčių mokėtojo skundo ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas nustatytu terminu neapskundžia; arba kai mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepatenkinantis mokesčių mokėtojo skundo, yra galutinis;

2) šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju – nuo mokestinės paskolos sutarties nutraukimo dienos;

3) šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju – nuo nurodytos abipusio susitarimo procedūros užbaigimo dienos;

4) šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju – nuo to laiko, kai mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo veiksmai pagal kitus įstatymus arba teisės aktus gali būti atnaujinti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

109 straipsnis. Priverstinai išieškotų mokestinės nepriemokos sumų įskaitymas ir paskirstymas

Priverstinai išieškotos mokestinės nepriemokos sumos įskaitomos ir paskirstomas šio Įstatymo 84 ir 85 straipsniuose nustatyta tvarka.

110 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo sustabdymas

1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, skundo, kilus mokestiniam ginčui, padavimas stabdo ginčijamų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinį išieškojimą, taip pat mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymą minėtosioms sumoms padengti (išskyrus atvejus, kai įskaitoma mokesčių mokėtojo prašymu), tačiau nėra kliūtis taikyti mokestinės prievolės užtikrinimo priemonės, nurodytas šio Įstatymo 95 straipsnyje, arba pagrindas jas naikinti.

2. Mokestinės paskolos sutarties sudarymas stabdo mokesčio ir su juo susijusių sumų, kurių mokėjimo terminas yra atidedamas, priverstinį išieškojimą.

3. Mokesčių administratorius, vadovaudamasis protingumo ar ekonominio tikslingumo kriterijais, turi teisę savo iniciatyva nepradėti arba stabdyti mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras.

111 straipsnis. Nepagrįstai priverstinai išieškotų sumų grąžinimas

Paaikškęjus, kad mokesčių administratorius nepagrįstai išieškojo mokestį ar su juo susijusias sumas, jos grąžinamos šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyta tvarka nedelsiant, bet ne

vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo mokesčių mokėtojo pareiškimo gavimo dienos. Jei nepagrįstai išieškotos sumos laiku negrąžinamos, mokesčių mokėtojo naudai šio Įstatymo 87 straipsnio nustatyta tvarka yra skaičiuojamos palūkanos, jeigu atskiro mokesčio įstatymas dėl to mokesčio nenustato kitaip.

112 straipsnis. Teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką pasibaigimas

Mokesčių administratoriaus teisė priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia mokestinė prievolė;
- 2) sueina mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

113 straipsnis. Beviltiška mokestinė nepriemoka

1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, beviltiška gali būti pripažįstama ta mokesčių mokėtojo mokestinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai:

- 1) nerasta mokesčių mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus);
- 2) priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už mokestinę nepriemoką;
- 3) netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams, kurie yra fiziniai asmenys arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkinių bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis;

- 4) (neteko galios nuo 2007-07-19).

2. Mokestinei nepriemokai, pripažintai beviltiška šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytais pagrindais, neteikiama priverstinio išieškojimo pirmenybė ir į ją neatsižvelgiama planuojant biudžeto pajamas. Nustačius, kad yra galimybė ir tikslinga tokią mokestinę nepriemoką priverstinai išieškoti, ji išieškoma.

3. Neteko galios nuo 2007-07-19.

4. Mokestinės nepriemokos pripažinimo beviltiška, beviltiškų mokestinių nepriemokų revizavimo bei apskaitos tvarką ir mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo išlaidų apskaičiavimo metodiką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

Straipsnio redakcija nuo 2015-01-01:

113 straipsnis. Beviltiška mokestinė nepriemoka ir baudos pripažinimas beviltiška

1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, beviltiška gali būti pripažįstama ta mokesčių mokėtojo mokestinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai:

- 1) nerasta mokesčių mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus);
- 2) priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už mokestinę nepriemoką;
- 3) netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams, kurie yra fiziniai asmenys, arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkinių bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis.

2. Jeigu vykdant priverstinį išieškojimą nerandama asmens turto ir (ar) lėšų, iš kurių gali būti priverstinai išieškota bauda už administracinę teisės pažeidimą, neišieškota bauda ar jos dalis pripažįstama beviltiška, kai antstolis mokesčių administratoriui grąžina mokesčių administratoriaus sprendimą dėl priverstinio baudos išieškojimo su žyma, kad išieškojimas negalimas.

3. Mokestinei nepriemokai, pripažintai beviltiška šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, ir neišieškotai baudai už administracinę teisės pažeidimą ar jos daliai, pripažintai beviltiška šio straipsnio 2 dalyje nurodytais pagrindais, neteikiama priverstinio išieškojimo pirmenybė ir į jas neatsižvelgiama planuojant biudžeto pajamas. Nustačius, kad yra galimybė ir tikslinga šioje dalyje nurodytas mokestinę nepriemoką ir neišieškotą baudą ar jos dalį priverstinai išieškoti, jos išieškomos.

4. Mokestinės nepriemokos pripažinimo beviltiška, beviltiškų mokestinių nepriemokų revizavimo bei apskaitos tvarką ir mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo išlaidų apskaičiavimo metodiką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

5. Nesumokėta bauda ar jos dalis pakartotinai gali būti perduota antstoliui priverstinai išieškoti netaikant 6 mėnesių baudos perdavimo priverstinai išieškoti termino, kai pasikeičia baudos pripažinimo beviltiška sąlygos – atsiranda turto ar pajamų, iš kurių gali būti vykdomas išieškojimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, *Žin.*, 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

VI SKYRIUS MOKESTINIS PATIKRINIMAS

114 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisė pasirinkti tikrintinus mokesčių mokėtojus

Mokesčių administratorius savarankiškai pasirenka tikrintinus mokesčių mokėtojus, nustato tikrinimo mastą ir laiką.

115 straipsnis. Mokestinio patikrinimo rūšys

Mokestinio patikrinimo rūšys yra:

1) kompleksinis patikrinimas – mokestinės prievolės įvykdymo patikrinimas, kuris apima visų mokesčių mokėtojo mokamų mokesčių, administruojamų atitinkamo mokesčių administratoriaus, per tam tikrą laikotarpį apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą;

2) teminis patikrinimas – mokestinės prievolės įvykdymo patikrinimas, kuris apima mokesčių mokėtojo mokamo tam tikro mokesčio (mokesčių), administruojamo (administruojamų) atitinkamo mokesčių administratoriaus, per tam tikrą laikotarpį apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą;

3) operatyvus patikrinimas – įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose numatytų atskirų mokesčių mokėtojų pareigų apskaitos, mokesčių deklaravimo, sumokėjimo, registravimosi mokesčių mokėtoju ir kitose srityse vykdomo patikrinimas. Operatyvus patikrinimas atliekamas vadovaujantis šiuo Įstatymu, taip pat Administracinių teisės pažeidimų kodeksu ir kitais įstatymais.

116 straipsnis. Mokestinio patikrinimo atlikimo vieta

Mokestinis patikrinimas gali būti atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje arba (ir) nuvykus pas mokesčių mokėtoją.

117 straipsnis. Mokestinių patikrinimų periodiškumas

1. Kompleksinis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per metus.

2. Teminis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip kartą per pusę metų.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti apribojimai netaikomi:

1) juridinio asmens likvidavimo arba reorganizavimo (bankroto arba restruktūrizavimo bylos iškėlimo) atveju;

2) mokesčių mokėtojo išsiregistravimo iš pridėtinės vertės mokesčių mokėtojo atveju;

3) mokesčių mokėtoju padavus prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą);

4) operatyvaus patikrinimo atveju;

5) šio Įstatymo nustatyta tvarka atliekant pakartotinį patikrinimą;

- 6) mokesčių mokėtojai paprašius išduoti pažymą apie atsiskaitymą su biudžetu;
- 7) atliekant mokesčių mokėtojo patikrinimą kompetentingos valstybės įstaigos ar institucijos pavedimu arba pagal užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) kreipimąsi;
- 8) atliekant bendrą patikrinimą su kitomis valstybės įstaigomis ir institucijomis, taip pat užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis);
- 9) atliekant patikrinimą šio Įstatymo 72 straipsnio nustatytais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

118 straipsnis. Apribojimai atlikti pakartotinį patikrinimą

1. Mokesčių administratorius neturi teisės pakartotinai tikrinti mokesčių mokėtojo dėl to paties mokesčio už tą patį mokestinį laikotarpį, jei buvo priimtas atitinkamas mokesčių administratoriaus sprendimas, pagal kurį mokesčių mokėtojai naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, arba patikrinimo rezultatai buvo patvirtinti patikrinimo pažyma. Ši nuostata netaikoma:

- 1) operatyvaus patikrinimo atveju;
- 2) atliekant mokesčių mokėtojo patikrinimą pagal užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) kreipimąsi arba su minėta institucija atliekant bendrą patikrinimą; atliekant mokestinį patikrinimą dėl abipusio susitarimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną, taikymo;
- 3) kitais šio Įstatymo nustatytais atvejais;
- 4) paaiškėjus naujų aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos mokesčių administratoriui ir kurios gali turėti įtakos ankstesnio patikrinimo rezultatams. Šiuo atveju prieš pradedant pakartotinį patikrinimą būtinas centrinio mokesčių administratoriaus leidimas minėtą patikrinimą atlikti. Reikalavimas turėti leidimą atlikti pakartotinį patikrinimą netaikomas tais atvejais, kai atliekamo pakartotinio patikrinimo metu paaiškėja, kad vieno arba kelių mokesčių apskaičiavimas (perskaičiavimas) turi įtakos atitinkamo mokestinio laikotarpio kito mokesčio apskaičiavimui (perskaičiavimui).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos išimtys netaikomos, jei nuo pirminio patikrinimo pabaigos (jei sprendimas, pagal kurį mokesčių mokėtojai naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, buvo apskustas – nuo paskutinio sprendimo šiame mokestiniame ginče priėmimo dienos) praėjo daugiau kaip 10 metų.

3. Pakartotinis patikrinimas atliekamas tik neviršijant atitinkamų pavedimų ir (arba) tik tiek, kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais.

4. Tais atvejais, kai tikrinamas atskiras mokesčių mokėtojo padalinys arba veiklos vykdymo vieta, pakartotinio patikrinimo atlikimo apribojimai taikomi tik dėl jau patikrintos mokesčių mokėtojo mokamo mokesčio dalies.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

119 straipsnis. Apribojimai atlikti mokestinį patikrinimą nuvykus pas mokesčių mokėtoją

1. Mokestinis patikrinimas nuvykus pas mokesčių mokėtoją negali trukti ilgiau kaip 90 dienų, išskyrus šiame straipsnyje arba atitinkamo mokesčio įstatyme nurodytas išimtis.

2. Mokesčių mokėtojo, turinčio struktūrinių padalinių (filialų ar atstovybių), patikrinimui papildomai skiriama po 30 dienų kiekvienam filialui ar atstovybei patikrinti.

3. Atsižvelgiant į patikrinimo sudėtingumą, tikrinamos veiklos pobūdį, tikrinimo mastą, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti terminai centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti pratęsti atitinkamai ne ilgiau kaip dar 180 dienų ir (arba) 30 dienų.

4. Šiame straipsnyje nurodytos dienos reiškia mokesčių administratoriaus pareigūno faktiškai pas mokesčių mokėtoją būtas dienas, kai mokesčių mokėtojas buvo tikrinamas. Mokesčių mokėtojai pareikalavus, mokesčių administratoriaus pareigūnas privalo pasirašyti mokesčių

mokėtojo žurnale ar kitame dokumente, kuriame fiksuojamas patikrinimą atliekančio pareigūno atvykimas ir išvykimas.

5. Šio Įstatymo nustatytais atvejais atliekant pakartotinį patikrinimą, šiame straipsnyje nurodyti terminai pradedami skaičiuoti iš naujo šio straipsnio nustatyta tvarka.

6. Mokesčių administratoriaus buveinėje atliekamo mokestinio patikrinimo trukmė nėra ribojama, tačiau mokesčių administratorius privalo jį atlikti per objektyviai įmanomą kuo trumpesnę laikotarpį.

120 straipsnis. Pavedimo atlikti mokestinį patikrinimą išrašymas

1. Mokestinio patikrinimo pradžia yra mokestinio patikrinimo pavedimo išrašymas. Pavedime privalu nurodyti:

- 1) patikrinimą atliksiančių pareigūnų pareigas, vardus, pavardes;
- 2) tikrintino mokesčių mokėtojo pavadinimą (jeigu tikrinamas fizinis asmuo – vardą, pavardę);
- 3) patikrinimo dalyką;
- 4) patikrinimo atlikimo pradžios ir pabaigos datas.

2. Pavedime atlikti operatyvų patikrinimą gali būti nurodyta tik:

- 1) patikrinimą atliksiančių pareigūnų pareigos, vardai, pavardės;
- 2) vietovė (gali būti ir tikrintino mokesčių mokėtojo rekvizitai);
- 3) konkrečios patikrinimo atlikimo dienos.

3. Teisės aktai, kuriais mokesčių administratorius vadovaujasi atlikdamas mokestinį patikrinimą, gali numatyti ir kitus privalomuosius pavedimo atlikti patikrinimą rekvizitus.

4. Prieš pradėdant faktinį patikrinimą, mokestinio patikrinimo pavedimo kopija pateikiama mokesčių mokėtojui. Ši nuostata netaikoma operatyvaus patikrinimo atveju, tačiau ir tuomet atitinkamas pavedimas privalomai pateikiamas asmeniui susipažinti.

121 straipsnis. Pranešimas apie mokestinį patikrinimą

1. Mokesčių administratorius, prieš pradėdamas mokesčių mokėtojo patikrinimą, privalo įteikti mokesčių mokėtojui pranešimą apie numatomą mokestinį patikrinimą, nurodydamas dieną ir valandą, kada jam (jo atstovui) atvykti pas mokesčių administratorių arba būti savo patalpose, kai patikrinimas atliekamas nuvykus pas mokesčių mokėtoją. Pranešime nurodomas numatomo patikrinimo dalykas bei preliminarus dokumentų ir kitų duomenų, reikalingų patikrinimui atlikti, sąrašas. Tokie dokumentai ir duomenys turi būti pateikti (parengti) atitinkamai mokesčių mokėtojo (jo atstovo) arba mokesčių administratoriaus pareigūno atvykimo dieną. Kiekvienu atveju nuo pranešimo mokesčių mokėtojui įteikimo dienos iki dokumentų ir kitų duomenų pateikimo (parengimo) dienos turi praeiti ne mažiau kaip 10 dienų. Trumpesnis terminas gali būti nustatytas mokesčių mokėtojo prašymu arba sutikimu.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos operatyvaus patikrinimo atveju.

3. Mokesčių administratorius turi teisę pradėti faktinį mokesčių mokėtojo patikrinimą be pranešimo apie pavedimo atlikti patikrinimą išrašymą tais atvejais, kai yra pagrįstos rizikos, kad mokesčių mokėtojas gali paslėpti ar sunaikinti patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių patikrinimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų.

122 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigūno pateikimas į mokesčių mokėtojo patalpas

1. Jeigu mokesčių administratorius praneša, jog pavedimas atlikti patikrinimą išrašytas, ir pavedime nurodyta mokesčių administratoriaus pareigūno atvykimo diena, mokesčių administratoriaus pareigūnas, atliekantis mokesčių mokėtojo patikrinimą ir pateikęs tarnybinių pažymėjimą bei pavedimą atlikti patikrinimą, turi teisę visą patikrinimo atlikimo laikotarpį mokesčių mokėtojo darbo valandomis nekliudomai įeiti į mokesčių mokėtojo patalpas, teritoriją (tarp jų nuomojamas ar naudojamas panaudos teisinių santykių pagrindu), taip pat į mokesčių mokėtojo privačias patalpas ir teritoriją, jei jose vykdoma veikla. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę patekti tik tuo atveju, jei šis fizinis asmuo sutinka, jei įstatymai nenustato kitaip.

2. Jei įstatymai nenustato kitaip, be išankstinio įspėjimo patekti į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas mokesčių mokėtojo patalpas, išskyrus fizinio asmens gyvenamąsias patalpas, mokesčių

administratorius turi teisę operatyvaus patikrinimo metu. Šiuo atveju įeiti į minėtas mokesčių mokėtojo patalpas mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę ir ne darbo valandomis, jei yra pagrįstų įtarimų, kad daromi teisės pažeidimai.

3. Mokesčių mokėtojas turi teisę atsisakyti įleisti mokesčių administratoriaus pareigūną į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas patalpas, jei:

- 1) mokesčių mokėtojui nebuvo įteiktas pranešimas apie pavedimo atlikti patikrinimą išrašymą (išskyrus atvejus, kai patikrinimas gali būti atliekamas be pranešimo);
- 2) mokesčių mokėtojui nepateikiamas pavedimas atlikti patikrinimą;
- 3) pavedime atlikti patikrinimą nenurodyti į patalpas norintys pateikti mokesčių administratoriaus pareigūnai arba jie nepateikia savo tarnybinių pažymėjimų;
- 4) pavedime atlikti patikrinimą nurodyti patikrinimo atlikimo terminai neprasidėję arba pasibaigę.

123 straipsnis. Tikrinimo objektai

Mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę tikrinti mokesčių mokėtojo apskaitos, sandorių ir kitus dokumentus, registrus, kompiuterinės apskaitos sistemas ir jų duomenis, mokesčių mokėtojo veiklai naudojamus materialinius techninius išteklius, įrengimus bei pagamintą produkciją ir kitus objektus, kiek tai susiję su mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo bei atskirų mokesčių mokėtojo pareigų vykdymo patikrinimu.

124 straipsnis. Dokumentų paėmimas

1. Mokesčių administratoriaus pareigūnas, kai patikrinimas atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje, turi teisę mokesčių mokėtojo apskaitos ar kitus dokumentus paimti ne ilgiau kaip 30 dienų.

2. Ilgesniam terminui, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, iki patikrinimo atlikimo pabaigos, mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę paimti mokesčių mokėtojo apskaitos ar kitus dokumentus, jei:

- 1) mokesčių mokėtojas vengia pateikti dokumentus, kitokiu būdu trukdo mokesčių administratoriaus pareigūnui atlikti patikrinimą arba yra pagrįstos rizikos, kad dokumentai nebus išsaugoti;
- 2) naudojamos dvi ar daugiau apskaitos sistemos ir jų duomenys skiriasi;
- 3) nepateiktos dvi ar daugiau tikrinamo laikotarpio to paties mokesčio deklaracijos;
- 4) pažeistos ar nuimtos mokesčių administratoriaus plombos (antspaudai), uždėtos (uždėti) ant dokumentų saugojimo vietų;
- 5) tokia galimybė numatyta kituose įstatymuose.

3. Dokumentų paėmimas turi būti įformintas dokumentų poėmio aktu.

4. Mokesčių administratoriaus pareigūnas mokesčių mokėtojo prašymu privalo leisti jam pasidaryti paimamų dokumentų kopijas. Mokesčių mokėtojas turi teisę reikalauti minėtų kopijų tikrumą patvirtinti mokesčių administratoriaus pareigūno žyma.

125 straipsnis. Daiktų paėmimas

1. Mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę paimti mokesčių mokėtojui priklausančius daiktus, prekių ar produkcijos mėginius ir pavyzdžius, jei tai būtina mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti. Šie veiksmai turi būti įforminti Administracinių teisės pažeidimų kodekso, o jei šis kodeksas šių veiksmų įforminimo nereglementuoja, – centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

2. Daiktai, prekių ar produkcijos pavyzdžiai grąžinami, jei jie nėra fiziškai sunaudoti. Sunaudotų daiktų, prekių ar produkcijos pavyzdžių vertė mokesčių mokėtojui kompensuojama teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka.

126 straipsnis. Bendradarbiavimas su mokesčių mokėtoju mokestinio patikrinimo metu

1. Mokesčių mokėtojas sudaro mokesčių administratoriaus pareigūnui mokestiniam patikrinimui atlikti reikiamas sąlygas.

2. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti visus dokumentus, kompiuterinės apskaitos duomenis, reikiamus mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumui patikrinti.

Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas reikalaujamas dokumentus yra praradęs, mokesčių administratorius privalo mokesčių mokėtojui leisti juos atkurti ne per trumpesnę kaip 15 dienų terminą.

3. Mokesčių mokėtojas turi teisę mokestinio patikrinimo metu, taip pat jo rezultatų tvirtinimo metu teikti savo pastabas ir paaiškinimus dėl patikrinimo dalyko ir kitų su patikrinimu susijusių aplinkybių. Rašytinės mokesčių mokėtojo pastabos, paaiškinimai ir įrodymai pridedami prie patikrinimo akto ir apie jų pateikimą yra pažymima patikrinimo akte.

4. Tais atvejais, kai į mokesčių mokėtojo turėtas išlaidas bei kitus mokėjimus, taip pat turto ir pajamų įsigijimo teisėtumą pagrindžiančius šaltinius nėra galimybės atsižvelgti, kadangi dokumentuose trūksta teisės aktuose numatytų rekvizitų ir (arba) mokesčių administratorius pagal šiuos dokumentus negali tiksliai identifikuoti juose nurodytų asmenų arba, mokesčių administratoriaus duomenimis, tokie asmenys neegzistuoja, mokesčių administratorius leidžia mokesčių mokėtojui finansų ministro nustatyta tvarka papildyti minėtus dokumentus trūkstamais rekvizitais. Šios nuostatos neriboja šio Įstatymo 69 straipsnio 2 dalies taikymo galimybių.

127 straipsnis. Mokesčių administratoriaus ir teisėsaugos bei kitų kontroliuojančių įstaigų ar institucijų tarpusavio pagalba mokestinio patikrinimo metu

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo teisėtų mokesčių administratoriaus pareigūno nurodymų arba kai mokestinio patikrinimo metu iškyla būtinybė atlikti tam tikrus veiksmus, kurių mokesčių administratoriaus pareigūnas atlikti pagal galiojančius įstatymus neturi teisės (krata, asmens apžiūra ir pan.), mokesčių administratorius turi teisę kreiptis į atitinkamas teisėsaugos arba kontroliuojančias įstaigas ar institucijas su prašymu padėti jam įgyvendinti savo teises ar tinkamai atlikti funkcijas.

2. Mokesčių administratorius, mokestinio patikrinimo metu nustatęs, kad yra nusikalstamos veikos ar kitų teisės pažeidimų, kurių tyrimas nepriklauso jo kompetencijai, požymių, apie juos privalo informuoti teisėsaugos arba atitinkamas kontroliuojančias įstaigas ar institucijas.

128 straipsnis. Mokestinio patikrinimo rezultatų įforminimas ir patvirtinimas

1. Mokestinio patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu.

2. Patikrinimo aktu įforminti mokestinio patikrinimo rezultatai patvirtinami sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo arba patikrinimo pažyma.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių, taip pat šio Įstatymo 129–132 straipsnių nuostatos netaikomos atliekant operatyvų patikrinimą ir muitinės administruojamų mokesčių patikrinimą. Operatyvaus patikrinimo rezultatų įforminimo ir patvirtinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

129 straipsnis. Patikrinimo aktas

1. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs mokesčių administratoriaus pareigūnas.

2. Su patikrinimo aktu pasirašytinai supažindinamas mokesčių mokėtojas (jo atstovas).

3. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas (jo atstovas) atsisako pasirašyti patikrinimo aktą arba mokesčių mokėtojas (jo atstovas) nerandamas ar neatvyksta pasirašyti patikrinimo akto, apie tai pažymima patikrinimo akte.

4. Vienas patikrinimo akto egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui. Prie šio egzemplioriaus pridedami visi priedai, jei juose nėra valstybės paslaptį sudarančios informacijos, taip pat paslaptimi pagal šį Įstatymą laikomos informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją.

130 straipsnis. Patikrinimo pažyma

1. Tais atvejais, kai mokestinio patikrinimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nenustatė mokesčių įstatymų pažeidimų, mokestinio patikrinimo rezultatai patvirtinami patikrinimo pažyma, kurią pasirašo mokesčių administratoriaus viršininkas ar jo tam įgaliotas pareigūnas. Tvirtinant mokestinio patikrinimo rezultatus patikrinimo pažyma, atsižvelgiama į

patikrinimo akto medžiagą ir į kitas aplinkybes, kurios gali būti svarbios tvirtinant mokestinio patikrinimo rezultatus.

2. Mokesčių administratorius, tvirtindamas patikrinimo aktą patikrinimo pažyma, gali priimti sprendimą:

- 1) patvirtinti patikrinimo aktą;
- 2) pavesti pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją.

3. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytu atveju patikrinimo pažymoje nurodomos priežastys, dėl kurių pavedama pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją, ir patikrinimo pažymos apskundimo tvarka.

4. Patikrinimo pažyma turi būti surašyta ne vėliau kaip per 5 dienas po patikrinimo akto įteikimo mokesčių mokėtojui dienos.

5. Vienas patikrinimo pažymos egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui.

6. Patikrinimo pažyma taip pat patvirtinami likviduoto arba mirusio mokesčių mokėtojo veiklos patikrinimo rezultatai. Šiuo atveju šio Įstatymo nuostatos, susijusios su patikrinimo akto ir pažymos įteikimu mokesčių mokėtojo teisių perėmėjams, taikomos pagal galimybes.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

131 straipsnis. Pastabų dėl patikrinimo akto pateikimas

1. Mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su patikrinimo akte papildomai apskaičiuotomis mokesčių ir su jais susijusiomis sumomis, taip pat norėdamas pagrįsti kitas aplinkybes, kurios bus svarbios tvirtinant patikrinimo rezultatus, turi teisę per 30 dienų nuo patikrinimo akto įteikimo jam dienos pateikti rašytines pastabas dėl patikrinimo akto.

2. Mokesčių mokėtojo prašymu pastabų dėl patikrinimo akto pateikimo terminą dėl svarbių priežasčių dar 30 dienų gali pratęsti atitinkamo mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

3. Mokesčių mokėtojas savo atskiru rašytiniu pareiškimu arba pasirašydamas patikrinimo aktą gali nurodyti, kad nesinaudos savo teise pateikti pastabas dėl patikrinimo akto.

132 straipsnis. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo

1. Tais atvejais, kai mokestinio patikrinimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nustatė mokesčių įstatymų pažeidimų, patikrinimo rezultatai patvirtinami sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo priimamas atsižvelgiant į patikrinimo akto medžiagą bei į mokesčių mokėtojo pastabas dėl patikrinimo akto (jei jos buvo pateiktos).

2. Mokesčių administratorius, priimdamas sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, gali:

- 1) patvirtinti patikrinimo aktą;
- 2) patikrinimo aktą patvirtinti iš dalies;
- 3) nepatvirtinti patikrinimo akto;
- 4) pavesti pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją;
- 5) pakeisti patikrinimo aktą.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais sprendime dėl patikrinimo akto nurodoma konkrečiai papildomai apskaičiuotų mokesčių, apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų suma, taip pat išdėstoma sprendimo apskundimo tvarka.

4. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo turi būti priimtas per 35 dienas nuo patikrinimo akto įteikimo mokesčių mokėtojui dienos. Sprendimas negali būti priimtas, jei nepasibaigė šio Įstatymo 131 straipsnyje nustatyti pastabų dėl patikrinimo akto pateikimo terminai, išskyrus 131 straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas pateikia pastabų dėl patikrinimo akto, sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo turi būti priimtas per 30 dienų nuo tos dienos, kai mokesčių administratorius šias pastabas gauna.

5. Sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo pasirašo atitinkamo mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

6. Vienas sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

133 straipsnis. Užsienio valstybių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) pareigūnų dalyvavimas mokestinio patikrinimo metu

Užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) pareigūnai turi teisę dalyvauti mokestinio patikrinimo metu tais atvejais, kai atliekamas bendras Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) mokestinis patikrinimas, taip pat kai vadovaudamasi teisės aktais dėl dalyvavimo Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) susitaria.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

133⁽¹⁾ straipsnis. Muitinės atliekamo mokestinio patikrinimo specifika

1. Muitinės administruojamų mokesčių patikrinimo rezultatai įforminami ir patvirtinami patikrinimo ataskaita.

2. Patikrinimo ataskaitą pasirašo muitinės administruojamų mokesčių patikrinimą atlikęs mokesčių administratoriaus pareigūnas ir to mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

3. Patikrinimo ataskaitoje nurodoma konkreti papildomai apskaičiuotų (perskaičiuotų) mokesčių, apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų suma ir ataskaitos apskundimo tvarka.

4. Vienas patikrinimo ataskaitos egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui. Prie šio egzemplioriaus pridedami visi priedai, jei juose nėra valstybės paslaptį sudarančios informacijos, taip pat paslaptimi pagal šį Įstatymą laikomos informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją.

5. Tais atvejais, kai muitinės arba asmens iniciatyva po prekių išleidimo atliekamas muitinės deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumo, prekybos dokumentų ir duomenų, susijusių su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis, patikrinimas, kurio tikslas nustatyti ir pašalinti trūkumus bei prieštaravimus taikant muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančias nuostatas, muitinė gali taikyti supaprastintą mokestinio patikrinimo procedūrą. Supaprastinta mokestinio patikrinimo procedūra gali būti taikoma tik tais atvejais, kai patikrinimas atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje remiantis muitinės turimais duomenimis apie mokesčių mokėtoją. Taikant supaprastintą mokestinio patikrinimo procedūrą, mokestinį patikrinimą atlieka muitinės pareigūnai be atskiro pavedimo atlikdami savo tiesiogines nuolatinės darbo funkcijas.

6. Šio straipsnio nuostatos neriboja mokesčių mokėtojo teisės mokestinio patikrinimo metu teikti savo pastabas ir paaiškinimus dėl patikrinimo dalyko ir kitų su patikrinimu susijusių aplinkybių. Rašytinės mokesčių mokėtojo pastabos, paaiškinimai ir įrodymai pridedami prie patikrinimo ataskaitos ir apie jų pateikimą yra pažymima patikrinimo ataskaitoje.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

134 straipsnis. VI skyriaus nuostatų įgyvendinimas

Detalią mokestinių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir patvirtinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru. Mokestinių patikrinimų atlikimo metodikas tvirtina centrinis mokesčių administratorius.

VII SKYRIUS MOKESTINIS TYRIMAS

135 straipsnis. Mokestinio tyrimo atlikimas

1. Mokestinį tyrimą atlieka mokesčių administratoriaus pareigūnai, be atskiro pavedimo atlikdami savo tiesiogines darbo funkcijas.

2. Detalią mokestinio tyrimo atlikimo tvarką, suderinęs su Finansų ministerija, nustato centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į šio Įstatymo bei atitinkamų mokesčių įstatymų nuostatas.

3. Mokestinio tyrimo atlikimui *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo VI skyriaus nuostatos, reglamentuojančios pateikimą į mokesčių mokėtojo patalpas, tikrinimo objektus, dokumentų ir daiktų paėmimą ir įrodymų rinkimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

136 straipsnis. Pranešimas mokesčių mokėtojui apie nustatytus trūkumus ir (ar) prieštaravimus

1. Jeigu mokestinio tyrimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nustato mokesčių mokėtojo pateiktos mokesčių deklaracijos ar kito dokumento trūkumų arba šie dokumentai prieštarauja kitai apie mokesčių mokėtoją turimai informacijai, mokesčių administratorius mokesčių mokėtojui įteikia rašytinį pranešimą pasiūlydamas ištaisyti mokestinio tyrimo metu nustatytas klaidas ir pašalinti trūkumus ar prieštaravimus. Rašytinis pranešimas paprastai įteikiamas tuo atveju, jei su mokesčių mokėtoju nepavyksta susitarti žodžiu.

2. Rašytiniame pranešime mokesčių mokėtojui nurodomi nustatyti trūkumai ar prieštaravimai bei pasiūlomas jų pašalinimo būdas. Mokesčių administratorius pranešime turi nurodyti minėtų trūkumų ir prieštaravimų pašalinimo terminą, kuris negali būti trumpesnis negu 10 dienų nuo pranešimo įteikimo mokesčių mokėtojui dienos.

3. Jeigu mokesčių mokėtojas per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą mokesčių administratoriaus pasiūlytu būdu pašalina trūkumus ir prieštaravimus, šio Įstatymo 139 straipsnyje nurodytos baudos netaikomos, jei įstatymai nenustato kitaip. Trūkumų ir prieštaravimų pašalinimas nestabdo delspinigių skaičiavimo šio Įstatymo nustatyta tvarka

4. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

137 straipsnis. Trūkumų ir prieštaravimų nepašalinimo pasekmės

1. Jeigu mokesčių mokėtojas per šio Įstatymo 136 straipsnyje nurodytą terminą ir pasiūlytu būdu nepašalina pranešime nurodytų trūkumų ir prieštaravimų, mokesčių mokėtojui už mokesčių įstatymų pažeidimus (jei jie išaiškinami) taikomos nustatytos baudos.

2. Trūkumų ir prieštaravimų nepašalinimas paprastai yra pagrindas pradėti mokestinį patikrinimą.

VIII SKYRIUS MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ PAŽEIDIMAI IR ATSAKOMYBĖ

138 straipsnis. Mokesčių įstatymų pažeidimai

Mokesčių įstatymų pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai.

139 straipsnis. Bauda už mokėtino mokesčio sumažinimą

1. Jei mokesčių administratorius nustato, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo (įskaitant muitinės deklaracijose apskaičiuojamą mokestį) ar nedeklaravo deklaruojamo mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnę mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokėtiną mokestį neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 10 iki 50 procentų minėtos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip. Skiriamos konkrečios baudos dydis priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, nuo to, ar mokesčių mokėtojas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, nuo mokesčių įstatymų pažeidimo pripažinimo ir kitų aplinkybių, kurias mokesčių administratorius pripažįsta svarbiomis skirdamas didesnę ar mažesnę baudą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos baudos netaikomos, kai mokesčių mokėtojas per mokesčio įstatyme nustatytą terminą nepateikė mokesčio deklaracijos arba kai po mokesčio deklaracijos pateikimo mokesčių administratoriui pastebėjo, kad deklaravo per mažai mokesčio, tačiau iki mokesčių administratoriaus pavedimo patikrinti asmenį išrašymo dienos pateikė mokesčio deklaraciją, o klaidų taisymo atveju – ją patikslino ir pateikė mokesčių administratoriui. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos muitinės deklaracijose apskaičiuojamiems mokesčiams.

3. Biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui šio straipsnio 1 dalyje nustatytos baudos neskiriamos. Šių įstaigų vadovai ir vyriausieji buhalteriai ar kiti už apskaitos tvarkymą atsakingi asmenys, pažeidę mokesčių įstatymų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

140 straipsnis. Baudų skyrimas

Asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio Įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus.

141 straipsnis. Atleidimas nuo baudos

1. Atleidimo nuo pagal šio Įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra:

- 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo;
- 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas;
- 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui;
- 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.

2. Nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas.

3. Nuo baudų mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Atleidimo nuo baudų tvarką, kai atitinkamu sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, nustato centrinis mokesčių administratorius.

4. Atsisakymą atleisti nuo baudų mokesčių mokėtojas gali apskūsti šio Įstatymo IX skyriuje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

142 straipsnis. Baudas švelninančio teisės akto galiojimas

1. Teisės aktai, kuriais sumažinamos arba panaikinamos baudos, taikomi ir už mokesčių įstatymų pažeidimus, padarytus iki šių aktų įsigaliojimo, jei baudas sumažinantis arba panaikinantis teisės aktas įsigalioja ne vėliau kaip sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, priėmimo dieną, o jei mokesčių mokėtojas apskundžia mokesčių administratoriaus sprendimą, – ne vėliau kaip mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo priėmimo dieną.

2. Administracinę arba baudžiamąją atsakomybę švelninančio teisės akto galiojimo klausimas sprendžiamas atitinkamai pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą arba Baudžiamąjį kodeksą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

143 straipsnis. Mokesčių mokėtojų ir trečiųjų asmenų atsakomybė už kitus mokesčių įstatymų pažeidimus

Mokesčių mokėtojai, tretieji asmenys ir (arba) juridinių asmenų vadovai bei kiti atsakingi darbuotojai už šiame Įstatyme nustatytų pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą taip pat atsako pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą arba pagal Baudžiamąjį kodeksą.

IX SKYRIUS

MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS SPRENDIMŲ APSKUNDIMAS. MOKESTINIAI GINČAI

144 straipsnis. Mokesčių mokėtojo teisė apskusti mokesčių administratoriaus veiksmus

Mokesčių mokėtojas turi teisę apskusti bet kurį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą.

145 straipsnis. Mokestinių ginčų procedūra

1. Mokestiniais ginčams šiame Įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra. Ši nuostata neriboja mokesčių mokėtojo teisės po atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dėl mokestinio ginčo tiesiogiai kreiptis į teisumą.

2. Šiame Įstatyme numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.

3. Mokestiniai ginčai nepradedami nagrinėti, jei dėl ginčijamų sumų yra pradėta abipusio susitarimo procedūra, numatyta Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną.

146 straipsnis. Kitų mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimo tvarka

1. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio Įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mokesčių mokėtojas taip pat gali naudotis kitų įstatymų jam suteikta teise šių teisės aktų nustatyta tvarka apskusti neteisėtus mokesčių administratoriaus pareigūno veiksmus.

147 straipsnis. Mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos

Mokestinius ginčus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius, Mokestinių ginčų komisija (toliau – ikiteisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos) ir teismas.

148 straipsnis. Mokestinių ginčų komisija

1. Mokestinių ginčų komisija (toliau šiame straipsnyje – Komisija) yra viešasis juridinis asmuo, išlaikomas iš valstybės biudžeto.

2. Komisijos tikslas – objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą ir priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą.

3. Komisiją sudaro Komisijos pirmininkas ir kiti Komisijos nariai. Bendrą Komisijos narių skaičių nustato ir Komisijos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4. Komisijos nariai skiriami šešeriems metams. Komisijos narius skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė finansų ministro ir teisingumo ministro bendru teikimu. Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis finansų, teisės ar ekonomikos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisės srityje. Komisijos nariai privalo būti Lietuvos Respublikos piliečiai.

5. Komisijos narys Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu gali būti atleistas prieš terminą, kai:

1) atsisakytina savo noru;

2) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;

3) nedirba dėl laikinojo nedarbingumo ilgiau kaip 120 dienų iš eilės ar ilgiau kaip 140 dienų per paskutinius 12 mėnesių arba yra medicininės ar invalidumą nustatančios komisijos išvada, kad jis negali eiti pareigų;

4) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo nuteisiama už sunkų ir labai sunkų tyčinį nusikaltimą ar nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai ar finansų sistemai;

5) šiurkščiai pažeidžia darbo pareigas.

6. Komisijos narių darbas Komisijoje laikytinas darbu pagrindinėje darbovietėje ir apmokamas Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta

tvarka. Komisijos narys pareigas gali eiti tik Komisijoje, taip pat dirbti mokslinį arba pedagoginį darbą.

7. Pasibaigus įgaliojimų laikui, Komisijos nariai savo pareigas eina tol, kol paskiriami nauji nariai.

8. Komisijos funkcijoms atlikti sudaroma valstybės tarnautojų ir darbuotojų administracija. Jos struktūrą ir pareigybių sąrašą, neviršydamas lėšų, patvirtintų darbo užmokesčiui, tvirtina Komisijos pirmininkas. Komisijos valstybės tarnautojų priėmimo į pareigas ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimo į darbą tvarką, darbo užmokesčio jiems mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Valstybės tarnybos įstatymas, Darbo kodeksas, kiti įstatymai ir teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1786](#), 2008-11-06, *Žin.*, 2008, Nr. 131-5036 (2008-11-15)

149 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pareiga pranešti apie adresą pasikeitimą

Mokesčių mokėtojas privalo pranešti ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai apie savo adresą pasikeitimą mokestinio ginčo proceso metu. Jeigu tokio pranešimo nėra, ikiteisminių mokestinį ginčą nagrinėjančių institucijų sprendimai ir kita informacija yra siunčiami paskutiniui nurodytomis institucijos žinomu adresu ir laikomi įteiktais, nors mokesčių mokėtojo adresas ir būtų pasikeitęs.

150 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjami mokestiniai ginčai

Centrinis mokesčių administratorius nagrinėja mokestinius ginčus, kurie kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vietos mokesčių administratoriaus.

151 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nagrinėjami mokestiniai ginčai

Mokestinių ginčų komisija nagrinėja:

- 1) mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus;
- 2) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų;
- 3) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per šio Įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo.

152 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo padavimo terminas

1. Skundas centriniam mokesčių administratoriui turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų po to, kai mokesčių mokėtojui buvo įteiktas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas, kurį mokesčių mokėtojas skundžia.

2. Skundas Mokestinių ginčų komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos.

3. Mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Kartu su prašymu atnaujinti skundo padavimo terminą turi būti paduodamas ir skundas, kurio padavimo terminas yra praleistas. Minėtas prašymas turi būti išnagrinėtas per skundui, paduodamam dėl mokestinio ginčo, išnagrinėti nustatytą terminą.

4. Priėmus sprendimą atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo minėto sprendimo priėmimo dienos.

5. Jeigu skundo padavimo terminas yra praleistas ir mokesčių mokėtojas skundo padavimo termino neprašo atnaujinti, taip pat kai šio straipsnio nustatyta tvarka toks prašymas yra nepatenkinamas, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam mokesčių mokėtojui.

6. Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišieškotų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią mokestinės

prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatytą šio Įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti.

7. Ikiteisminės mokesčių ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskųstas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

153 straipsnis. Reikalavimai skundo mokesťiniame ginčē turiniui

1. Skunde, paduodamame mokesťiniame ginčē, turi bŭti nurodyta:

1) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;

2) skundžiamas sprendimas, jo surašymo data;

3) aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai;

4) skundo pareiškėjo reikalavimas.

2. Skundas turi bŭti pasirašytas mokesčių mokėtojo (jo atstovo).

3. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentiкуotus vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu ir savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymų nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesťini ginchā nagrinėjančioje institucijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie negalimumą juos pateikti (nurodant svarbias to priežastis) buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus.

4. Skundą gavusi ikiteisminė mokesťini ginchā nagrinėjanti institucija privalo patikrinti, ar skundas atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus reikalavimus.

5. Nustačiusi, kad skundas neatitinka šio Įstatymo reikalavimų, ikiteisminė mokesťini ginchā nagrinėjanti institucija priima sprendimą ir nustato skundą padavusiam mokesčių mokėtojui 15 dienų terminą trŭkumams pašalinti. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai mokesčių mokėtojui minėtas sprendimas buvo įteiktas.

6. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą 15 dienų terminą įvykdo sprendime nurodytus reikalavimus, skundas nagrinėjamas ir laikomas paduotu pradinio jo pateikimo dieną, o skundo dėl mokesťinio ginčo išnagrinėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo reikalavimų įvykdymo dienos. Nurodytų reikalavimų laiku neįvykdžius, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį pateikusiam mokesčių mokėtojui.

7. Tuo atveju, jei mokesčių mokėtojas nepašalina trŭkumų, atsiradusių dėl šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų nevykdymo, tačiau jo skunde yra kitų reikalavimų, pagrįstų skunde nurodytomis aplinkybėmis ir įrodymais, skundas mokesčių mokėtojui negrąžinamas ir ikiteisminė mokesťini ginchā nagrinėjanti institucija privalo išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą dėl nurodytų reikalavimų. Šiuo atveju skundo dėl mokesťinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo kitos dienos, kai pasibaigia nustatytas trŭkumų pašalinimo terminas.

8. Klaidingas ar kitoks skundo pavadinimas nėra trŭkumas, dėl kurio skundas būtų nenagrinėjamas.

9. Šio straipsnio nuostatos taikomos tik skundams, pateikiamiems ikiteisminėms mokesťinius ginčus nagrinėjančioms institucijoms. Skundo dėl mokesťinio ginčo, kai jis paduodamas teismui, turinio reikalavimus nustato Administracinių bylų teisenos įstatymas.

154 straipsnis. Skundo dėl mokesťinio ginčo nagrinėjimas centriniam mokesčių administratoriuje

1. Skundas dėl mokesťinio ginčo centriniam mokesčių administratoriui paduodamas per vietos mokesčių administratorių, kurio sprendimas yra skundžiamas.

2. Vietos mokesčių administratorius gautą mokesčių mokėtojo skundą ir jam nagrinėti reikiamą medžiagą per 3 darbo dienas privalo nusiųsti centriniam mokesčių administratoriui.

3. Centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokesťinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Šis terminas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali bŭti pratęstas iki 60 dienų, jeigu skundai nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi bŭti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui.

4. Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 5) paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskųsti priimtą sprendimą Mokestinių ginčų komisijai arba teismui ir tokio apskundimo terminai.

155 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje

1. Skundas dėl mokestinio ginčo Mokestinių ginčų komisijai paduodamas per centrinį mokesčių administratorių.

2. Centrinis mokesčių administratorius per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos parengia mokestinio ginčo bylą ir perduoda ją Mokestinių ginčų komisijai. Mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius turi teisę Mokestinių ginčų komisijoje susipažinti su byloje esančia medžiaga.

3. Mokestinių ginčų komisija sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo priima per 60 dienų nuo skundo gavimo dienos. Mokesčių mokėtojo prašymu šis terminas Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti sutrumpinamas iki 30 dienų. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui bei centriniam mokesčių administratoriui.

4. Sprendimai priimami Mokestinių ginčų komisijos narių balsų dauguma. Mokestinių ginčų komisija priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patvirtina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 2) panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

4) pakeičia centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

5) perduoda skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskųsti priimtą sprendimą ir tokio apskundimo terminai.

6. Mokestinių ginčų komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.

156 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas

1. Ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisėsaugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos. Skundo ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas sustabdomas, iki ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija sužinos, kad minėta įstaiga ar institucija nustatė tokio fakto buvimą ar nebuvimą.

2. Skundo nagrinėjimas mokestiniame ginče taip pat sustabdomas, jei dėl ginčijamų sumų pradedama abipusio susitarimo procedūra, numatyta Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse arba Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną. Nagrinėjimas sustabdomas iki nurodytų procedūrų užbaigimo.

157 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo įteikimas

Ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija priimtą sprendimą dėl mokestinio ginčo įteikia mokesčių mokėtojui, o Mokestinių ginčų komisija – ir centriniam mokesčių administratoriui.

158 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo privalomumas

Praėjus šiame Įstatyme nustatytiems sprendimo dėl mokestinio ginčo apskundimo terminams, centrinio mokesčių administratoriaus ar Mokestinių ginčų komisijos priimtą sprendimą privalo vykdyti ginčo šalys, taip pat su ginču susiję tretieji asmenys.

159 straipsnis. Apskundimas teismui

1. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę jį apskųsti teismui.

2. Apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokestinio ginčo taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

3. Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

4. Skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo dėl mokestinio ginčo nagrinėjami Vilniaus apygardos administraciniame teisme.

5. Centrinis mokesčių administratorius Mokestinių ginčų komisijos sprendimą teismui, taip pat teismo sprendimą aukštesnės instancijos teismui skundžia atsižvelgdamas į finansų ministro patvirtintus sprendimų dėl mokestinių ginčų apskundimo ekonominio tikslingumo kriterijus.

160 straipsnis. Mokestinių ginčų bylų proceso atnaujinimas

1. Mokestinio ginčo bylos, kurioje vietos mokesčių administratoriaus, centrinio mokesčių administratoriaus ar Mokestinių ginčų komisijos sprendimas nustatytu terminu nebuvo apskųstas, procesas gali būti atnaujintas šiame straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Procesas gali būti atnaujinamas, kai:

1) naujai paaiškėja esminės aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos mokesčių mokėtojui mokestinio ginčo nagrinėjimo metu;

2) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatyti žinomai melagingi liudytojo parodymai, žinomai melaginga eksperto išvada, žinomai neteisingas vertimas, dokumentų arba daiktinių įrodymų suklastojimas, dėl kurių priimtas neteisėtas arba nepagrįstas sprendimas;

3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatytos nusikalstamos asmenų veikos nagrinėjant mokestinį ginčą;

4) panaikinamas kaip neteisėtas ar nepagrįstas teismo sprendimas ar nuosprendis, kuris buvo pagrindas priimti skundžiamą sprendimą;

5) mokesčių mokėtojas buvo neveiksnus ir nebuvo atstovaujamas atstovo pagal įstatymą;

6) mokestinį ginčą išnagrinėjo neteisėtos sudėties Mokestinių ginčų komisija;

7) pateikiami akivaizdūs įrodymai, kad padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas jas taikant, galėjęs turėti įtakos priimti neteisėtą sprendimą;

8) panaikinamas kaip neteisėtas teisės aktas, kuriuo remiantis buvo priimtas šis sprendimas;

9) būtina užtikrinti vienodą mokestinių ginčų nagrinėjimo praktiką.

3. Prašymą atnaujinti procesą turi teisę paduoti mokesčių mokėtojas.

4. Prašymas dėl proceso atnaujinimo paduodamas centriniam mokesčių administratoriui (kai jo arba vietos mokesčių administratoriaus sprendimas mokestinio ginčo byloje buvo galutinis) ar Mokestinių ginčų komisijai, kai galutinį sprendimą mokestinio ginčo byloje priėmė ši institucija.

5. Prašymas dėl proceso atnaujinimo gali būti paduodamas per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai jį padavęs subjektas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, kurios yra proceso atnaujinimo pagrindas. Asmenims, praleidusiems prašymo dėl proceso atnaujinimo padavimo terminą dėl svarbių priežasčių, praleistas terminas gali būti atnaujintas, jeigu prašymas dėl termino atnaujinimo paduotas ne vėliau kaip po vienerių metų nuo sprendimo, kuris nebuvo apskųstas,

apskundimo termino pabaigos. Prašymas dėl proceso atnaujinimo negali būti paduodamas, jeigu nuo sprendimo, kuris nebuvo apskųstas, apskundimo termino pabaigos praėjo daugiau kaip 5 metai.

6. Prašyme dėl proceso atnaujinimo nurodoma:

1) mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos pavadinimas;

2) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;

3) sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;

4) nustatytu terminu neapskųsto institucijos sprendimo esmė ir proceso atnaujinimo pagrindas;

5) proceso atnaujinimo motyvai;

6) aplinkybės, kuriomis grindžiamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytų terminų skaičiavimas;

7) prašymo esmė;

8) prašymo surašymo vieta, data, mokesčių mokėtojo parašas.

7. Prie prašymo atnaujinti procesą turi būti pridedami proceso atnaujinimo pagrindo buvimą pagrindžiantys įrodymai, taip pat nustatytu terminu neapskųsto mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos sprendimo nuorašas.

8. Tais atvejais, kai centrinis mokesčių administratorius ar Mokestinių ginčų komisija konstatuoja, jog yra praleisti įstatymų nustatyti terminai paduoti prašymą arba prašymas nepagrįstas įstatymų numatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius ar Mokestinių ginčų komisija sprendimu atsisako atnaujinti procesą.

9. Jeigu prašymas paduotas nepraleidus įstatymų nustatytų terminų ir yra pagrįstas įstatymų nustatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius ar Mokestinių ginčų komisija priima sprendimą dėl proceso atnaujinimo. Atnaujinus procesą, mokestinis ginčas nagrinėjamas iš naujo sprendimą dėl proceso atnaujinimo priėmusioje institucijoje pagal šiame skyriuje nustatytas taisykles.

161 straipsnis. Bendrijos muitų teisės aktų viršenybė

Nagrinėjant skundus, susijusius su muitų administravimu, Bendrijos muitų teisės aktai turi viršenybę nacionalinės teisės atžvilgiu.

X SKYRIUS

TERMINŲ SKAIČIAVIMAS IR DOKUMENTŲ ĮTEIKIMAS

162 straipsnis. Terminų skaičiavimas

1. Mokesčių įstatymuose nustatytas metais, mėnesiais, savaitėmis ar dienomis skaičiuojamas terminas prasideda nuo kitos dienos nulis valandų nulis minučių po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

2. Metais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinių termino metų mėnesį ir dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.

3. Mėnesiais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą termino paskutinio mėnesio dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.

4. Jeigu metais ar mėnesiais skaičiuojamo termino pabaiga tenka tokiam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, tai terminas pasibaigia paskutinę to mėnesio dieną.

5. Savaitėmis skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinės termino savaitės dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.

6. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.

7. Veiksmas, kuriam atlikti mokesčio įstatyme nustatytas terminas, turi būti atliktas iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulis minučių. Tačiau jeigu veiksmas turi būti atliktas atitinkamoje įstaigoje ar institucijoje, tai terminas pasibaigia nustatytu šios įstaigos ar institucijos darbo dienos pabaigos metu.

8. Jeigu skundas, prašymas ar kiti dokumentai įteikti paštui iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulis minučių, terminas nelaikomas praleistu.

163 straipsnis. Dokumentų įteikimas mokesčių administratoriui

Dokumentų įteikimo mokesčių administratoriui data laikoma ta data, kurią mokesčių administratorius pažymi, kad dokumentai gauti. Jeigu mokesčių mokėtojas dokumentus siunčia paštu, dokumento išsiuntimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.

164 straipsnis. Dokumentų įteikimas mokesčių mokėtojui

1. Dokumentai mokesčių mokėtojui gali būti įteikiami tokiais būdais:

- 1) tiesiogiai įteikiant;
- 2) siunčiant registruotu laišku;
- 3) telekomunikacijų galiniais įrenginiais;
- 4) viešai paskelbiant.

2. Tiesioginio dokumento įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma ta diena, kai mokesčių mokėtojas (jo atstovas) savo parašu patvirtina mokesčių administratoriui liekančiuose dokumentuose apie dokumento gavimą arba kai mokesčių administratoriaus pareigūnas pažymi apie mokesčių mokėtojo (jo atstovo) atsisakymą priimti dokumentą ar patvirtinti jo gavimą.

3. Registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą (juridiniams asmenims – pagal juridinių asmenų registre nurodytą adresą, fiziniams asmenims – gyventojų registre nurodytą adresą). Dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

4. Telekomunikacijų galiniais įrenginiais dokumentai siunčiami mokesčių mokėtojo nurodytu elektroninio pašto adresu ir patvirtinami teisės aktų nustatyta tvarka. Dokumentai laikomi įteiktais jų išsiuntimo dieną. Mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo susitarime gali būti numatytos kitokios šio dokumentų įteikimo būdo sąlygos.

5. Tais atvejais, kai dokumentų įteikti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais būdais mokesčių mokėtojui neįmanoma (mokesčių mokėtojas (jo atstovas) nerandamas arba duomenų apie mokesčių mokėtojo adresą nėra atitinkamame registre), mokesčių administratorius Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje (www.vmi.lt) paskelbia pranešimą, kuriame mokesčių mokėtojui (jo atstovui) per nustatytą terminą (ne trumpesnę kaip 5 dienos nuo pranešimo paskelbimo dienos) pasiūloma atvykti pas mokesčių administratorių atsiimti atitinkamo dokumento šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą terminą neatvyksta, dokumentas laikomas įteiktu minėto pranešimo paskelbimo Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje dieną. Šioje dalyje nurodytų procedūrų mokesčių administratorius neprivalo taikyti, jeigu mokesčių mokėtojui įteiktinas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas priimtas išnagrinėjus mokesčių mokėtojo skundą dėl vietos mokesčių administratoriaus priimto sprendimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, *Žin.*, 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, *Žin.*, 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

165 straipsnis. X skyriaus nuostatų taikymas

1. Šio skyriaus nuostatos taikomos ir tretiesiems asmenims.

2. Dokumentų įteikimą reglamentuojančios šio skyriaus nuostatos taikomos visiems mokesčių administratoriaus mokesčių įstatymų nustatyta tvarka siunčiamiems dokumentams, kuriais įforminami mokesčių administratoriaus sprendimai ar veiksmai.

3. Dokumentų įteikimui Mokestinių ginčų komisijai ir Mokestinių ginčų komisijos sprendimų bei kitų dokumentų, kuriais įforminami Mokestinių ginčų komisijos veiksmai, įteikimui *mutatis mutandis* taikomos šiame skyriuje nustatytos taisyklės, reglamentuojančios mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dokumentų įteikimą, išskyrus atvejus, kai skaičiuojamas Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo teismui terminas. Tais atvejais, kai skaičiuojamas Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo teismui terminas, vadovaujamosi Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatomis.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

166 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis Įstatymas, išskyrus 61 straipsnį, įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje dienos.

2. Šio Įstatymo 61 straipsnis įsigalioja nuo Europos Bendrijos Tarybos direktyvos 2003/48/EB nuostatų taikymo valstybėse narėse pirmosios dienos, kaip tai nustatyta nurodytos direktyvos 17 straipsnio 2 dalyje.

3. Šio Įstatymo 69 straipsnio 1 dalis, nepažeidžiant 68 straipsnio 1 dalies nuostatų, taikoma mokesčių mokėtojo sandoriams, ūkinėms operacijoms ar bet kokiai jų grupei, kurie įvyko ar yra vykdomi po 2002 m. liepos 1 d.

167 straipsnis. Kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatų galiojimas

Iki šio Įstatymo įsigaliojimo galiojusios kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatos, numatančios nuorodas į šio Įstatymo 170 straipsnyje nurodytus įstatymus, taip pat šių įstatymų pagrindu priimti jų lydimieji teisės aktai galioja tiek, kiek neprieštarauja šiam Įstatymui.

168 straipsnis. Mokesčių administravimo procedūrų užbaigimas

1. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir neužbaigtos mokesčių administravimo procedūros užbaigiamos pagal jų pradėjimo metu galiojusių teisės aktų nuostatas.

2. Už laiku nesumokėtą baudą iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėtos skaičiuoti palūkanos (išskyrus palūkanas pagal mokestinės paskolos sutartis) ir delspinigiai skaičiuojami iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos įskaitytinai.

3. Šiame arba atitinkamame mokesčio įstatyme nustatytos mokesčių administravimo procedūros yra taikomos anksčiau Lietuvos Respublikoje galiojusiems mokesčiams ir jų mokėtojams, jei yra nepasibaigęs įstatyme nustatytas jų atlikimo terminas.

169 straipsnis. Mokestinių ginčų komisijos nariai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo

1. Šio Įstatymo 148 straipsnio 5 ir 6 dalys taikomos ir Mokestinių ginčų komisijos nariams, paskirtiems į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo

2. Mokestinių ginčų komisijos nariai, paskirti į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo, toliau eina komisijos nario pareigas iki termino, kuriam jie buvo paskirti, pabaigos, o pasibaigus šiam terminui eina komisijos nario pareigas, iki paskiriamas komisijos narys kitai kadencijai.

170 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios šie įstatymai:

- 1) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 61-1525);
- 2) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 57-1342);
- 3) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo papildymo 26⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1996, Nr. 59-1404);
- 4) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 8, 11, 17, 25, 50, 52, 55, 56 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 66-1574);
- 5) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 25, 39, 49, 50, 52, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir papildymo 39⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1997, Nr. 17-362);
- 6) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 49 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 27-622);
- 7) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 26⁽¹⁾ straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 28-660);
- 8) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 16, 17, 28, 33, 37, 38, 39, 40, 47, 48, 50, 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 66-1594);

- 9) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 117-2995);
- 10) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 17, 26, 26⁽¹⁾, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 38, 39, 39⁽¹⁾, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 58 straipsnių papildymo ir pakeitimo bei papildymo 27⁽¹⁾, 27⁽²⁾, 29⁽¹⁾, 52⁽¹⁾, 56⁽¹⁾ straipsniais ir 47, 48 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas (Žin., 1998, Nr. 68-1978);
- 11) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 90-2483);
- 12) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 22 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 95-2635);
- 13) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 17 ir 25 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 114-3190);
- 14) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 17, 38 straipsnių papildymo ir pakeitimo bei papildymo 38⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1999, Nr. 36-1060);
- 15) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 39, 50 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 62-2034);
- 16) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 66-2126);
- 17) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 42 straipsnio pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 1999, Nr. 84-2493);
- 18) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 17, 32, 33, 34, 35, 36, 37 straipsnių pakeitimo, 29⁽¹⁾ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir papildymo 32⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1999, Nr. 101-2903);
- 19) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 15-381);
- 20) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 22-555);
- 21) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 61-1823);
- 22) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 64-1917);
- 23) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 25 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 83-2510);
- 24) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 113-3607);
- 25) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 17, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 31-1014);
- 26) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 39-1326);
- 27) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 52-1812);
- 28) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 62-2211);
- 29) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 62-2212);
- 30) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo papildymo 5⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2001, Nr. 71-2514);
- 31) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 7 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 15-553);
- 32) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27⁽³⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. 33-1254);
- 33) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 45-1703);
- 34) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 51-1931);

35) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 7 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2230);

36) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 8, 19, 27, 29, 38, 38⁽¹⁾, 50, 52⁽¹⁾, 56⁽¹⁾ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26⁽²⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. 65-2628);

37) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 73-3087);

38) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 101-4497);

39) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 26⁽¹⁾ straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 112-4968);

40) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 112-4978);

41) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 7, 14, 16, 17, 18, 22, 27, 29, 32, 39⁽¹⁾, 54, 56, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei Įstatymo papildymo 6⁽¹⁾ ir 57⁽¹⁾ straipsniais įstatymas (Žin., 2002, Nr. 123-5516);

42) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 38-1711);

43) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 47-2060);

44) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2 straipsnio papildymo ir 26⁽¹⁾, 37 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 68-3069);

45) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 73-3344);

46) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 6⁽¹⁾ ir 7 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 104-4635).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1976 m. kovo 15 d. Tarybos direktyva 76/308/EEB dėl savitarpio pagalbos patenkinant pretenzijas, kylančias dėl operacijų, kurios įeina į Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo finansavimo sistemą, ir dėl žemės ūkio produktų importo išlyginamųjų bei maito mokesčių susigrąžinimo (papildyta 1979 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyva 79/1071/EEB, 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/12/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 1 tomas, p. 44 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/12/EEB, OL 2004 m. specialusis leidimas, 9 skyrius, 1 tomas, p. 179)).

2. 2002 m. gruodžio 9 d. Komisijos direktyva 2002/94/EB, nustatanti išsamias Tarybos direktyvos 76/308/EEB dėl savitarpio pagalbos patenkinant pretenzijas, susijusias su dėl tam tikromis rinkliavomis, maitais ir mokesčiais bei kitomis priemonėmis, tam tikrų nuostatų taikymo taisykles (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 12 tomas, p. 299).

3. 1977 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 77/799/EEB dėl valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio pagalbos tiesioginio apmokestinimo ir draudimo išmokų apmokestinimo srityje (pakeista 1979 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyva 79/1070/EEB, 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/12/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 9 skyrius, 1 tomas, p. 63 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. lapkričio 16 d. Tarybos direktyva 2004/106/EB, OL 2004 L 359, p. 30)).

Priedo pakeitimai:

Nr. [X-247](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 81-2939 (2005-06-30)

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2333](#), 2004-07-08, Žin., 2004, Nr. 116-4320 (2004-07-27)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2547](#), 2004-11-09, Žin., 2004, Nr. 171-6304 (2004-11-26)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-234](#), 2005-06-07, Žin., 2005, Nr. 76-2742 (2005-06-18)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-247](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 81-2939 (2005-06-30)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-863](#), 2006-10-19, Žin., 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, Žin., 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 12, 13, 15, 25, 33, 37, 38, 66, 76, 77, 78, 80, 81, 84, 87, 89, 93, 97, 100, 101, 104, 105, 108, 113, 117, 118, 128, 130, 132, 133, 135, 141, 142, 164, 165 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 133(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 22 straipsnis įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1297](#), 2007-10-18, Žin., 2007, Nr. 114-4629 (2007-11-08)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2011 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo įsigaliojimo pakeitimas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-99](#), 2008-12-22, Žin., 2008, Nr. 149-6023 (2008-12-30)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymai Nr. [X-1297](#) ir Nr. [XI-99](#) neteko galios nuo 2010 m. gruodžio 11 d.:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1160](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7417 (2010-12-11)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR JĮ KEITUSIO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1786](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5036 (2008-11-15)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 148 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 55, 63, 64, 83, 102 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 25, 87, 88, 135, 164 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2011 m. balandžio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 33, 40, 42, 55, 63, 64, 95, 102, 106 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 103, 106 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.
Šio įstatymo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2012, Nr. 6

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 29, 33, 40, 88, 95, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 42(1), 104(1), 104(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 3, 4, 7, 8 ir 9 straipsniai įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2251](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6110 (2012-10-20)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 14, 26, 105, 106, 107, 113 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.
Baudų už administracinius teisės pažeidimus, paskirtų iki šio įstatymo įsigaliojimo, administravimas ir
išieškojimas vykdomas iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 33, 39 IR 93
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2014-04-08)
ausrine.trapinskiene@lrs.lt